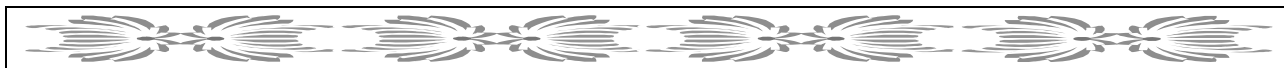

**o
v
i
ú
j
s
á
g**

2005

KIADJA: A „MOSOLYGÓ GYERMEKARCOK” ALAPÍTVÁNY

TARTALOM

BEKÖSZÖNTŐ

3

OVI-INFÓ:

- Döntsön a mi javunkra! 3
- Intézményünk csoportjainak névsora 4
- SZMK névsora 7
- Aktualitások 8
- Tagóvodák 8
- Házirend 8
- Miért van szükség a közösségi nevelésre? 17

ESEMÉNYNAPTÁR:

- Itt a farsang áll a bál. 18
- Farsang apai szemmel 18
- Együtt farsangoltunk 19

LÉLEKTAN:

- „Hogy bírod ezt a rendetlenséget?” 19
- Neveljük, vagy viseljük el? 20

EGÉSZSÉG:

- Ahány ház, annyi szokás. 23

FIGYELEMFELHÍVÓ:

- Kábítószer 23

TARKA-BARKA:

- Gyakori beszédhibák beszélgetés a logopédussal 24
- Hinta-palinta 26

VELÜNK TÖRTÉNT:

- Délelőtt „Ficánkáéknál” 26
- Mikulás műsor a bölcsődében (Napsugár) 27
- Ismerkedés az iskolával (Micimackó) 27
- Vásárhelyi állatkiállítás (Katica) 27
- Állatok világnapja a Vadasparkban (Napraforgó) 28

AKIKRE BÜSZKÉKVAGYUNK:

- Óvodák közötti sportvetélkedő 28

TERMÉSZETVÉDELEM:

- Madárkarácsony 29

VÁLASZOLUNK ROVAT:

29

ŐK MONDTÁK:

30

HOROSZKÓP:

31

KISÜTÖTTÜK:

- Farsangi dadusfánk

32

SZABADIDŐ:

- Milyen legyen a jó képeskönyv?

32

GYERMEKSAROK:

- Flapi és az óriástojás

33

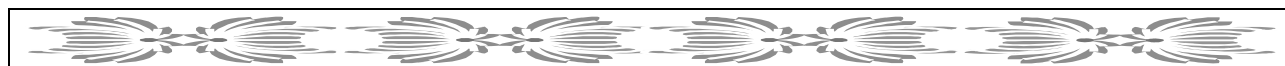
- A két szellő

34

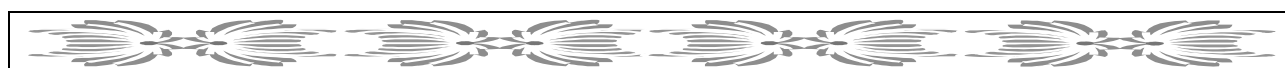
MELLÉKLETEK:

- Mit csinál Maugli?

- Mulan színezője

Címlaprajz:	„Farsangolunk” Kis Boglárka (Micimackó csoport)
Az óvoda címe:	6775 Kiszombor József A. u. 19
Telefon/fax szám:	62/ 297-063
E-mail:	kzovoda@sasip.hu
Az óvoda vezetője:	Börcsökné Balázs Márta
A tagóvodák vezetői:	Rutainé Matuszka Katalin (Ferencszállás) Kovácsné Pásztor Katalin (Klárafalva)
Az óvoda orvosa:	Dr Kiss Katalin
Szakmai munkaközösség vezető:	Süliné Horváth Gabriella
Gyermekek és ifj. védelmi felelős:	Szűcsné Ponyecz Mária
Minőségi munkacsoport vezető:	Szűcsné Ponyecz Mária
Alapítvány kuratórium elnöke:	Harkai Józsefné
Szülői munkaközösség elnöke:	Török Dezsőné
Oviújság szerkesztője:	Baranyiné Gulácsi Zsuzsanna és Németh Jánosné

BEKÖSZÖNTŐ

Szeretettel: köszöntjük kedves Olvasóinkat ebben a tanévben is.

Idén még nagyobb lelkesedéssel, fogtunk neki az újság szerkesztésének, hiszen nagyon sok pozitív visszajelzést, biztatást, támogatást kaptunk. Ismét jelentkezünk horoszkóppal, mivel többen kérték a folytatást. Minden korcsoport számára játékos feladatokkal kedveskedünk. Sőt, új rovattal is szeretnénk bővíteni lapunkat, ahol kipróbált -gyerekeknek ízlett-recepteket olvashatnak. Az újság oldalairól sok érdekes élményt, beszámolót tudhatnak meg egy-egy csoport életéről. Szülők, nagyszülők számolnak be olyan óvodai eseményekről, amelyben részük volt az év folyamán. Az OVO-INFÓBÓL az éves aktualitásokról kaphatnak számot.

Továbbra is várjuk észrevételeiket, kérdéseiket, javaslataikat, melyekre szívesen válaszolunk. Mindenkinek örömteli, sikeres, türelmes, együttműködő 2005/2006-os tanévet kívánunk!

Baranyiné Gulácsi Zsuzsanna

OVI-INFÓ

Döntsön a mi javunkra

Nagy örömünkre szolgál, hogy 3. éve van lehetőségünk az adók 1%-ának fogadására.

Örömünket fokozza a csillogó gyermekszemek látványa, amikor birtokba veszik, felfedezik az új eszközöket, játékokat. De nem csak ezek vásárlására van lehetőségünk a rendelkezésre álló összegből, hanem sok más területen is, melyek szintén a gyerekek fejlődésének sokoldalú segítségét szolgálja.

Ennek segítségével pályázatokon vettünk részt, melyet megnyerve sikerült bővíteni eszköztárunkat pl.: digitális fényképezővel, fénymásolóval, esztétikus és biztonságos udvari játékok beszerzésével.

Mint kiemelt feladatot, a tehetséggondozást is tudtuk ebből a forrásból finanszírozni: - pályázatok nevezési díját és a pályázaton résztvevő gyermekek utazási költségeit fizettük.

Óvodánk büszkén viseli a „madárbarát óvoda” címet. Madáretetőket, távcsöveket, nagyítókat vásároltunk, ezzel is hozzájárultunk e megtisztelő cím elnyeréséhez.

Reméljük, sikerült ízelítőt nyújtani abból, hogy mennyire sokrétűen tudjuk felhasználni, az önök jóvoltából adójukból felajánlott 1%-ot.

Ezért szeretnénk arra kérni önöket, hogy továbbra is támogassák alapítványunkat.

Kérjük így töltse ki az APEH nyomtatványcsomagjában található rendelkező nyilatkozatot.

A kedvezményezett adószáma:

18465954-1-06

A kedvezményezett neve:

„Mosolygó gyermekarcok” Alapítvány

Segítőkézségüket előre is köszönjük:

a kuratórium tagjai

ÓVODÁNK CSOPORTJAINAK NÉVSORA

Micimackó mini csoportosaink

Vezeti: Cservölgyiné Németh Angéla
Csóti Jánosné
Kovács Ilona

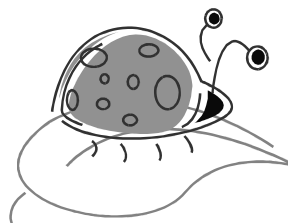

1. Balázs Luca
2. Baranyi Tamás
3. Baranyi-Nagy Brenda
4. Benyó Annamária
5. Bokor Amanda
6. Boldizsár Barna
7. Dancsi Péter Ferenc
8. Dinka Viktória Livia
9. Gecse Nelli
10. Havasi Dzszenifer
11. Horváth Bernadett Helga
12. Kasza Diána
13. Kis Bence Róbert

14. Kohajda Balázs
15. Kollár Klaudia
16. Kolompár Márk
17. Lele Bernadett
18. Márki Barbara Éva
19. Molnár Brigitta Gabriella
20. Orincsei Domink
21. Panyor Zsombor
22. Pap Lolita
23. Pap Zoé
24. Tenczer Franciska Ilona
25. Varga Eszter Enikő
26. Váradi Vivien Anita

Katica kiscsoportosaink

Vezeti: Imre Mátyásné
Törökné Jani Edit
Pásztor Miklósné

1. Bajusz Olivér
2. Bandor Mónika Éva
3. Czavalinga Anett Nikolett
4. Cseh Dániel
5. Csikós Anna
6. Daróczi Henrietta
7. Fazekas Gábor Richard
8. Halál Gabriella
9. Hegedűs Lili
10. Juhász Balázs
11. Juhász Barbara
12. Kenyeres Balázs

13. Kis Dávid Márk
14. Kiss Bernadett Regina
15. Maróthi Nikoletta Katalin
16. Molnár Ágnes Gizella
17. Németh Csaba
18. Pócos Virág Szkillá
19. Rácz Benjamin
20. Sárközi Fanni Zsóka
21. Süli Panna Dorka
22. Szabó Béla
23. Szabó Viktória Magdolna
24. Tóth Nikoletta

Ficánka kiscsoportosaink

Vezeti: Szűcsné Ponyecz Mária
Süliné Horváth Gabriella
Becsei Györgyné

1. Apró Zsanett
2. Bacsó Bendegúz
3. Bali Roland
4. Balla Noémi
5. Baranyi Fanni
6. Csuha András
7. Farkas Dávid
8. Farkas Dominik
9. Fehér Vivien
10. Fodor Dominik
11. Horváth Nándor
12. Jójárt Anita Írisz

13. Juhász Bence
14. Kerekes Márk
15. Kis Alexa Kitti
16. Kovács Márk
17. Nacsa Lora Hanna
18. Nagy Gyula Máté
19. Rózsa Norbert
20. Tóth Boglárka
21. Turányi Judit Alexandra
22. Turányi KLaudia
23. Varga Pál
24. Vas Gábor

Bajnok középső csoportosaink

Vezeti: Haklikné Balázs Ildikó
Dávid Mihályné
Gera Ferencné

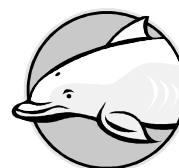

1. Adonyi Norbert
2. Albert Imre István
3. Baka Barbara Nikoletta
4. Balázs László Péter
5. Baranyi János Sándor
6. Baranyi Lili Bianka
7. Baranyi Luca Zsuzsanna
8. Baranyi Norbert
9. Czavalinga Csilla
10. Jankó Dániel

11. Kakuszi Kitti Renáta
12. Kolompár Tamás Richard
13. Mandák Róbert
14. Molnár Zoltán Magor
15. Prónai Petra
16. Prónai Szimonetta
17. Restás Tamás Miklós
18. Vecsei Vanessza Vivien
19. Szépe Martin Szabolcs
20. Vízhányó Solt

Delfin középső csoportosaink

Vezeti: Bábelné Miskolczi Zsuzsanna
Baranyiné Gulácsi Zsuzsanna
Budai Jánosné

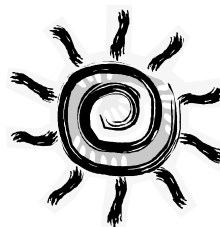

1. Andrási Richard
2. Balogh Molli Magdolna
3. Barna László
4. Csanádi Norbert
5. Csapó Boglárka
6. Domonkos Tamás
7. Flórián Csilla
8. Forrai Dániel
9. Horváth Norbert Robin
10. Kerekes Sándor Márk

11. Kis Angéla
12. Klonka Szabolcs
13. Matuszka Eszter Anna
14. Nemes Dávid Krisztián
15. Petrovics Dániel
16. Petrovics Gábor Szabolcs
17. Rózsa Márk
18. Szabó Izabella
19. Szabó Márkó József
20. Tóth Sándor

Napsugár nagycsoportosaink

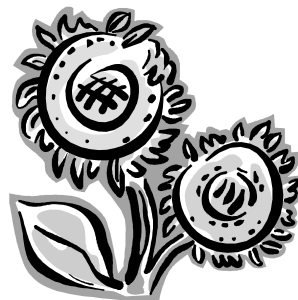
Vezeti: Benák Gabriella
Süli Katalin
Matuszka Istvánné

1. Baranyi Enikő	13. Matuszka Melitta
2. Baranyi Zoltán	14. Mészáros Réka
3. Budai László	15. Nyisztor Viktória
4. Gecse Henrietta	16. Papdi Patrícia
5. Gyenge Gábor	17. Simon Dzszenifer
6. Haska Nikolett Rita	18. Szabó Renáta Ágnes
7. Horváth Alexandra Roxána	19. Szalma Ádám
8. Ignya Viktória	20. Tasi Renáta
9. Kórász Dániel	21. Török Dezső Boldizsár
10. Latorcai Levente	22. Váradi Veronika Nóra
11. Magyar Vivien	23. Varga Kristóf
12. Maróthi Viktória	

Napraforgó nagycsoportosaink

Vezeti: Simor Gáborné
Szabó Zoltánné
Kovács Sándorné

1. Demeter Réka	12. Ördög Dániel
2. Horváth Henriett	13. Pálfi Tamás
3. Hosszú Dávid	14. Polgár Rebeka
4. Hőgyes Tamás	15. Pópity István
5. Imre Ádám	16. Rózsa Renáta
6. Koncz Ákos	17. Sági Alex
7. Kovács Judit	18. Schsmidt Patrik
8. Lakatos Laura Vivien	19. Szentirmai Klaudia
9. Majoros Kristóf	20. Zemankó Tímea
10. Méreg Molli	21. Zombori Ádám
11. Neményi Mercédesz	22. Kecskés Patrik

Ferencszállási csoport

Vezeti: Rutainé Matuszka Katalin

1. Al-Jordi Lorina	9. Gárgyán János
2. Bernáth Alex	10. Juhász-Nagy Anett
3. Bernáth Richárd	11. Kemény Tamás
4. Dénes Eliza Orsolya	12. Magda Nikolett
5. Dinnyés Noémi	13. Nagy Nóra
6. Dudás Adrienn	14. Papdi Dominik
7. Fáy Viktória	15. Scherer Ákos
8. Fekete Fruzsina	

Klárafalvai csoport

Vezeti: Kovácsné Pásztor Katalin

1. Bernáth Barbara	8. Horváth Georgina
2. Bernáth Laura	9. Iványi Nóra
3. Bernáth Szabolcs	10. Kiss Dzszenifer
4. Berta Brigitta	11. Kócsó Richard
5. Bogáromi Richard	12. Mezei Andrea
6. Fekete András	13. Pápai Laura
7. Fürge Olívia	14. Schmidt Norbert

SZMK névsora

NAPRAFORGÓ NAGYCSOPORT

Pópityné Hegyes Szilvia Méregné Putnoki Nóra Pálfi Józsefné

NAPSUGÁR NAGYCSOPORT

Török Dezsőné (SZMK elnök) Matuszkáné Lovas Tünde Budainé Papós Mónika

BAJNOK KÖZÉPSŐ CSOPORT

Dr. Furulyás Zsuzsanna Vecsei Károly Zoltánné Prónai Istvánné

DELFIN KÖZÉPSŐ CSOPORT

Koska Tímea Furulyás Józsefné Csanádiné Prónai Katalin

KATICA KISCSOPORT

Németh Csabáné Lovász Edit Csikósné Hamza Gabriella

FICÁNKA KISCSOPORT

Bábel Zita Nacsáné Putnoki Erika Nagy Gyuláné

MICIMACKÓ MINICSOPORT

Gecséné Kovács Katalin Baranyi Jánosné Tenczer Csabáné

FERENCSZÁLLÁSI CSOPORT

Keményné Balogh Ágnes Papdi Sándorné Scherer Gáborné

KLÁRAFALVAI CSOPORT

Berta Lászlóné Fekete Gabriella Iványi Róbertné

AKTUALITÁSOK

Régi/Új Tagintézményekkel bővültünk

A gyermeklétszám csökkenése az oktatási intézmények, így az óvodák számára is kedvezőtlen döntések meghozatalát jelentheti napjainkban, sor kerülhet az óvodák összevonására, esetenként óvodák megszüntetésére.

A jogszabályokban meghatározott átlaglétsszám feltételeknek nem felelt meg a közelünkben lévő Ferencszálláson és Klárafalván működő óvoda. E feltételeknek e két kis óvoda csak társulás keretében tud megfelelni, úgy, hogy tagintézményként helyben maradva működik tovább. A Makói Kistérség Többcélú Társulásaán belül létrejött Kiszombori Mikrotérség (Kiszombor, Ferencszállás és Klárafalva) Önkormányzatai úgy döntöttek, hogy közös fenntartásban a székhelyintézménnyel -a kiszombori óvodával-, tagintézményekként működnek tovább. Így jelenleg a nevünk: Kiszombori Mikrotérség Karátson Emília Napköziotthonos Óvodai Társulás.

A települések közvetlen és szoros együttműködése összehangoltabb irányítást, közös forrásszerzést jelenthet. Bízunk benne, hogy a társulással a korábbi helyzethez képest kedvezőbb feltételek jönnek létre a pedagógiai szakmai irányítás, a színvonalasabb nevelőmunka érdekében. Szeretettel köszöntjük az új gyermekeket, szülőket, a pedagógiai munkát végző munkatársakat, élményekben gazdag óvodás életet kívánunk valamennyiünknek.

Börcsökné Balázs Márta

HÁZIREND

-kivonat-

A házirendet a székhelyóvoda és a tagóvodák minden dolgozójának és az intézménnyel kapcsolatban álló valamennyi gyermeknek és szülőnek/gondviselőnek be kell tartani az alábbiak szerint.

1 A házirend szabályozási köre.

A házirend területi hatálya az óvodai életre terjed ki. (az intézménybe érkezéstől az onnan való távozásig) Az intézmény területén, az óvoda által szervezett, a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó óvodai rendezvényekre, valamint óvodán kívüli programokra, kirándulásokra.

A házirend személyi hatálya az óvodás gyermekekre, a pedagógusra, az intézmény más alkalmazottaira és a szülőre terjed ki, aki a gyermek törvényes képviselőjeként gyakorol jogokat, illetve teljesít kötelezettségeket. A házirend időbeli hatálya a házirend kihirdetésének napjától a házirendben vagy más magasabb szintű jogszabályban meghatározott időpontig terjed.

A gyermek jogai

- Képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön.
- Személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, cselekvési szabadságát, családi életéhez való jogát az óvoda tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozható másokat e jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottainak egészségét, testi épségét, illetve a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását.
- Állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban –különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban– részesüljön, s életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért.
- A gyermek joga, hogy a nevelési-oktatási intézményben, családjának anyagi helyzetétől függően, kérelmére ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésben részesüljön, vagy engedélyt kapjon a fizetési kötelezettség teljesítésének halasztására vagy részletekben való fizetésre.

A szülő joga

- A szülőt megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga. Gyermeke adottságainak, képességeinek érdeklődésének, saját vallási, illetve világnézeti meggyőződésének, nemzeti vagy etnikai

hovatartozásának megfelelően választhat óvodát.

- Jogában áll igényelni az óvoda nevelési programjában és tevékenységében a tájékoztatást, hogy az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítsék, továbbá, hogy az állami, önkormányzati intézményben a hit- és vallásoktatást lehetővé tegyék.
- A szülő joga különösen, hogy megismerje az óvoda pedagógiai programját, házirendjét, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról.
- Gyermek fejlődéséről, magaviseletéről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon.
- Az óvoda által meghatározott feltételek mellett kérje, hogy gyermeke a nem kötelező foglalkozásokat igénybe vehesse.
- Az óvodavezető vagy a pedagógus hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon.
- Kezdeményezze a szülői szervezet létrehozását és közreműködjön annak tevékenységében, személyesen vagy képviselői útján részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában, az intézmény irányításában.

A szülők kötelessége

- Gondoskodjon gyermeke testi, értelmi érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről. Az óvodai nevelés szülői közreműködés nélkül nehezen tud érvényesülni.
- Biztosítsa gyermeke óvodai nevelésben való részvételét. Köteles beíratni gyermekét abban az évben, amelyben az ötödik életévét betölti, hogy legalább napi négy órát óvodába járjon.
- Kísérje figyelemmel gyermeke fejlődését, gondoskodjék arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit és adjon meg ehhez minden elvárható segítséget
- Tartson rendszeres kapcsolatot a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal.
- Segítse elő gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az óvoda rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását.
- Tegye meg a szükséges intézkedéseket gyermeke jogainak érvényesítése érdekében.
- Tartsa tiszteletben az óvoda vezetői, pedagógusai, alkalmazottai emberi méltóságát és jogait.

A szülői szervezet

A szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői szervezetet hozhatnak létre.

- A szülői szervezet dönt saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról.
- Figyelemmel kíséri a gyermeki jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. Megállapításairól tájékoztatja a nevelőtestületet és a fenntartót. A gyermekek nagyobb csoportját (30%) érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet az óvodavezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein.

A pedagógus kötelessége

- Alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése, tanítása.
- Kötelessége, hogy gondoskodjon a gyermek testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről
- Vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, sajátos nevelési igényét, segítse a gyermek képességének, tehetségének kibontakozását, illetve a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermekfelzárkózását társaihoz.
- A gyermekek részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket adja át, és győződjön meg ezek elsajátításáról; ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek a veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket tegye meg.
- Közreműködjön a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- A szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek
- A gyermekek, szülők emberi méltóságát és jogait tartsa tiszteletben.

Óvodai felvétel, átvétel rendje:

Az óvodai felvétel időpontja minden év április eleje. A felvétel időpontjáról és az ahhoz szükséges okmányokról időben kiértékeljük a szülőket. A felvételt nyert gyermekek rendszeresen látogathatják az óvodát, a távolmaradást a szülő vagy az orvos igazolhatja.

Az óvodánkba felvett gyermeket nyilván tartjuk. Ha a gyermek óvodát változtat, további nyilvántartása írásos értesítésünk alapján, az átvevő óvoda feladata. Töröljük az óvodások nyilvántartásából azt a gyermeket, akinek ellátása ily módon megszűnt.

Csak azokért a gyermekekért tudunk felelősséget vállalni, akiket szüleik, gondviselőik, vagy az általuk megbízott ismerősök személyesen átadnak a gyermeket nevelő óvodai dolgozóknak (nem elég csak beküldeni az ajtón a gyermeket!) Az egyedül érkező és távozó óvodásokat csak a szülő írásos felelősségvállalása ellenében fogadjuk, vagy engedjük egyedül haza. Kapcsolattartási tiltást, és a gyermek kiadásának korlátozásait csak érvényes gyámügyi határozatokkal, írásbeli megegyezésekkel tudunk

érvényesíteni, ellenkező esetben az óvodának nem áll jogában a gyermeket kikérő szülő elé akadályt gördíteni.

Felvételi körzet

A kötelező felvételt biztosító óvoda választása a szülő részére nem kötelező. A szülő intézményválasztása alkotmányos jog, amely jogán minden szülő eldöntheti, hogy gyermekét melyik óvodába írta be. A választott óvoda azonban nem köteles felvenni a hozzá máshonnan jelentkezőket, mert elsőbbséget kell élvezzenek az adott óvoda körzetében élő gyermekek.

Az illetékes önkormányzat által rendelkezésre bocsátott óvoda nem tagadhatja meg annak a gyermeknek a felvételét, aki a törvény rendelkezései alapján köteles óvodába járni, amennyiben lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található.

2 A nevelési év rendje

Az óvodai tanév szeptember. 1-től augusztus. 31-ig tart

Az oktatási év szeptember. 1-től május. 31-ig tart

A nyári nyitva tartás rendje

Június. 1-től augusztus. 31-ig nyári élet szerint működik az óvoda.

A takarítási szünet általában két hétig tart, rendkívüli esetben 3 hétig. Erről a szülőket legkésőbb február 15-ig értesítjük.

Nevelésnélküli napok felhasználásának elvei

Összesen 5 nevelésnélküli nappal rendelkezünk a nevelési év során, melyeket szorgalmi időben továbbképzésekre, nevelési értekezletek tartására, pedagógiai konferenciákon való részvételekre, szakmai kirándulásokra és tapasztalatszerzésekre fordítunk.

Szünetekben a tanévnyitó és a tanévzáró értekezletekre vesszük igénybe.

A nevelésnélküli napok időpontjáról legalább egy héttel előbb kiértékeljük a szülőket.

3. Az óvoda napi, heti nyitvatartási rendje

Nyitva tartás:

Kiszomboron; egész éven át hétfőtől péntekig 6 órától 16.30-ig óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel, **Ferencszálláson** és **Klárafalván**; hétfőtől péntekig 7-től 16.00 óráig.

Ügyelet Kiszomboron: A dolgozó szülők gyermekeinek ügyeletet tartunk nyitástól 8 óráig, valamint 16 órától az óvoda zárásáig, ekkor a gyermekek nem a saját csoportjukban, hanem egy gyülekező helyen, összevontan más pedagógus felügyelete alatt vannak.

4. A beiskolázás óvodai feladatainak szabályai, eljárás rendje

A tankötelezettség beálltához két együttesen meglévő feltételre van szükség:

- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérése
- és a meghatározott életkor.

A tankötelezettség megkezdése eltérő időpontban történhet, ezért az óvodai nevelés szakasza is eltérően alakulhat az egyes gyermekeknél.

Minden év februárjában nyíltnapokon vehetnek részt a nagycsoportos gyermekek szülei és a leendő elsőosztályos tanítók.

Az iskolakészültség állapotáról a csoportvezető óvodapedagógus a gyermekek egyéni megfigyelései és a Kelemen-féle mérőeszközök eredményei, a gyermek rajzok fejlettsége és a gyermek egyéb megnyilvánulásai alapján márciusban szakvéleményt állít ki. Nem egyértelmű helyzetben a gyermekekkel elvégzik a GMP tesztet, az erre jogosítványt szerzett óvodapedagógusok.

Az óvoda orvosa májusban végzi a tanköteles korba lépő gyermekek orvosi vizsgálatát és a gyermekek egészségügyi törzslapjába rögzíti a vizsgálat eredményét.

(iskolaérett –v.- korrekciós osztályba utalva –v.- egy évhalasztást kapott –v.- kiegészítő iskolába utalva)

Ha vitás, hogy a gyermek elérte-e az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget, a tanulási képességet vizsgáló szakértő bizottságnak kell állást foglalnia ebben a kérdésben.

Az óvodai szakvélemény átvétele és az iskolába történő beiratkozást megelőzően a szülők szándéknyilatkozatot írnak alá, arról hogy melyik iskolába íratják a gyermeküket, vagy még egy évig az óvodában kívánják hagyni.

5. A gyermekekre vonatkozó védő-óvó rendszabályok

Vigyázzanak maguk és társaik testi épségére, helyes mintaadással a durva, agresszív magatartás, rongálás megakadályozása.

Ismerjék meg a csoport szokásrendjét, a társaikhoz és a felnőttekhez való alkalmazkodást, a közösségi élet szabályait.

A játékokat rendeltetésszerűen használják, az apró tárgyakat ne vegyék szájba, ne dugják fülükbe, orrukba. Törött, sérült eszköz ne kerüljön kezük ügyébe, adják át a felnőtteknek. Az eszközök helyes használatára meg kell tanítani a gyermekeket, ne hadonásszanak vele, vigyázzanak egymás és a saját testi épségükre.

Ne játszanak a villanykapcsolóval, a villamos készülékeket csak a felnőttek használhatják. Felügyelet nélkül nem működhet elektromos készülék a gyermekek közelében.

A tornaszobában különösen fontos a kapott utasítások maradéktalan betartása. A portalanított teremben csak ép és biztonságos eszközök, tornaszerek használhatók a felnőttek jelenlétében. A mozgás öröme, felfokozott aktivitásuk sem engedheti, hogy vakmerősködjének, egymást meglökjék. A tornaszoba rendjét a nevelési év elején meghatározottak alapján, az arra kijelölt időpontban látogathatják a csoportok délelőtt, délután viszont az óvónők szóbeli megegyezése alapján egyeztetjük, az előírt védő-óvó előírások betartásával. A teljes biztonság érdekében a tornaszoba ajtaját használat után a csoportvezető pedagógus köteles retesszel bezárni.

Az udvaron minden veszélyes játékszernél felnőtt felügyelete mellett, a szokásoknak megfelelően játszanak. A gyermek nem szaladhat ki az utcára, ha szülő jön érte. Az óvoda bejárat kapuja mindig legyen zárva, amíg a gyerekek az udvaron tartózkodnak.

Csúszós időben a lépcsőket, járdákat homokkal le kell szórni a baleset megelőzése érdekében. A befagyott tó jegén csúszkálni veszélyes, csoportokkal ne menjünk oda. Megfelelő meleg ruhában, kifogástalan állapotban lévő szánkót használva lehet csak szánkózni. Közutakat csúszkálásra, szánkózásra igénybe venni tilos.

A jól begyakorolt közlekedési szabályokat mindig be kell tartaniuk. Felnőtt kíséréte nélkül nem kelhetnek át az úttesten. A közlekedési eszközökön való utazáskor kapaszkodni kell, mozgó járművön csak ülve utazhatnak.

Minden nevelési év kezdetén, valamint kirándulások előtt és egyéb esetekben, szükség szerint minden óvodai csoportban –a gyermekek életkorának megfelelően–, ismertetni kell az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, veszélyforrásokat és az elvárható magatartást. Erről feljegyzések történjenek a csoportnaplókba.

A gyermekek óvodai életével kapcsolatos szervezési feladatokat, a csoportok szokásrendszerének kialakítását és betartását oly módon kell ellátni, hogy azok a baleset-megelőzést szolgálják.

Kirándulások alkalmával (a település elhagyása esetén) 10 gyerekre 1 kísérő felnőtt jelenléte és felügyelete szükséges. Minden szülőnek írásos beleegyezését kell adnia, hogy gyermeke részt vehet a programon. Ha az óvodapedagógus igényli és kéri, a szülők is részt vehetnek ezen kirándulásokon. Ebben az esetben rájuk is érvényes, mint kísérőkre a balesetveszély, és annak forrásainak ismerete és megelőzése.

Kimelegedve ne igyanak hideg vizet, ha melegük van, vessenek le egy-egy ruhadarabot. Vigyázzanak a mosdó rendjére, a vizes, csúszós kövön könnyen megsérülhetnek. Az elzárt tisztítószerekhez ne másszanak fel, ne kapaszkodjanak a csövekre, szekrényekre.

A védő-óvó intézkedések gyerekekre, óvodai dolgozókra, az óvodában megforduló felnőttekre vonatkoznak. A védő-óvó intézkedésekről tájékoztatjuk a gyermekeket és szülőket egyaránt.

A létesítmény, az eszközök használhatóságának jogáról:

Az intézményünk nyitvatartási ideje alatt (max. 10,5 óra) használhatják a gyerekek az intézményt, a védő-óvó előírások betartásával, állandó óvodai felnőtt dolgozó felügyelete mellett. A szülőknek addig tartózkodhatnak az óvodában, míg gyermeküket átadják, illetve átveszik az óvodapedagógusoktól. Külön előzetes megbeszélések, és meghívások alapján joguk van az óvodai rendezvényeinkre ellátogatniuk, azon tevékenyen részt venni. A rendezvények és ünnepélyek rendjét, időpontját, az éves munkatervben lehet megtalálni, valamint az óvoda újságban. Ilyenek: szülői értekezletek, közhasznú munkák, nyílt napok, ünnepek, ünnepélyek, megemlékezések, közös szülői programok, kirándulások, játszóházak stb.

Az óvodánkba járó gyerekeknek joga, hogy igénybe vegye az intézmény rendelkezésére álló eszközöket és az óvoda létesítményeit (tornaszoba, logopédiai foglalkoztató, óvónői szoba), mindig felnőtt felügyeletében és nagy körültekintéssel a házirendben meghatározott védő-óvó előírásoknak megfelelően.

A gyerekek elől kulccsal elzárt területek még: a mosoda, kazánház, padlásfeljáró, óvónői szoba, logopédiai foglalkoztató, iroda. Az óvodakonyhát nem tudjuk kulccsal elzárni a gyerekektől, ezért szokásrendszerüket úgy alakítjuk ki, hogy a konyhára csak a folyosóról szólhatnak be a gyermekek, oda belépniük azonban TILOS!

Felzárkóztatás biztosítása az integrált nevelés során

Intézményünkben a tanulási nehézségekkel küzdő, valamint a speciális foglalkozást igénylő gyermekek együtt tevékenykednek társaikkal.

Amennyiben az óvónő fejlesztő tevékenysége, a társak segítése, elfogadása nem elegendő a gyermek számára, a szülő kérésére, és beleegyezésével az óvoda a Tanulási Képességeket Vizsgáló Rehabilitációs Szakértői Bizottsághoz irányítja a gyermeket. A vizsgálatra mindenesetben a szülő viszi el a gyermeket, hiszen ő is részese a vizsgálatnak. A Bizottság szakemberei állapítják meg és jelölik ki a fejlesztendő területeket. A javasolt fejlesztési területekre a fejlesztő pedagógus speciális foglalkozásokat szervez heti 2 x 30 percben.

Az egyéni fejlesztésre javasolt gyermekeknek emelt normatíva és kedvezményes étkezés jár.

Intézményünkben heti 3 órában utazó logopédus foglalkozik a beszédhibás gyermekekkel és gyógytornász a lúdtalpas és tartáshibás gyermekekkel.

– **A gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó személy elérhetőségeinek meghatározása**

Gyermekvédelmi felelősünk Szűcsné Ponyecz Mária, akihez esetleges problémákkal, bizalommal fordulhatnak. Fogadóórája délutános munkaidejében: 14-15-ig tart, melyet a faliújságon megtekinthetnek.

– **A rendszeres egészségügyi ellátás formái, rendje**

Gondoskodnunk kell, hogy az óvodába járó gyerekek évente legalább egyszer belgyógyászati, fogászati, szemészeti vizsgálaton vegyenek részt.

– **Egészségügyi szabályok:**

Beteg és betegsége gyanús gyermek az óvodát nem látogathatja. Ha az óvodában lesz beteg a gyermek, szükség esetén átvisszük az óvoda orvosához és gondoskodunk az elkülönítéséről, azonnal értesítjük a szülőt, hogy minél előbb haza tudja vinni gyermekét.

Lábadozó, még gyógyszer szedő gyermeket nem tudunk fogadni, gyógyszerek beadását nem vállaljuk. Már a beíratáskor jelezzék a szülők, ha a gyermeknek valamilyen egészségügyi problémája van. (epilepszia, gyógyszerérzékenység, allergia, lázgörcsre való hajlam, asztma)

Tetűvel fertőzött gyermek az óvodát nem látogathatja, amíg a serkék nincsenek letisztítva, erről védőnői igazolást kell hozni.

– **Baleset esetén teendő intézkedések**

Baleset esetén a jelenlévő felnőtt azonnal intézkedjen! Szükség esetén elsősegélyben részesítse a sérültet, értesítse az óvoda orvosát, vezetőjét és a gyermek szüleit. A balesetről jegyzőkönyvet vegyen föl.

– **A gyermekek által az óvodába bevitt tárgyak elhelyezésének szabályai.**

A gyermekek testi épségének megóvása érdekében nem engedélyezzük az óvodába behozni: az olyan eszközöket, melyek különösen veszélyesek lehetnek. Pl.: szúrós, hegyes, éles, törékeny, gyúlékony, lobbánékony, robbanó stb.

Az otthonról hozott játékokat köteles a szülő bemutatni a csoportban dolgozó felnőtteknek. A magán játékok tárolására minden csoportban, a csoportszobában (és nem az öltözőben) kell egy erre kijelölt hely a megóvásuk érdekében és ezt a gyerekek szokásrendszerébe már óvodakezdetkor, beépítjük.

Az intézmény nem vállal felelősséget az otthoni játékokban bekövetkező esetleges károkért. Nincs szükség olyan tárgyak behozatalára, melyek jelentősebb értéket képviselnek. A kerékpárokért sem vállalunk felelősséget, helyezzék a kerékpártárolóba az óvoda udvarán, ahová le lehet lakatolni a megőrzés érdekében.

6. A szociális és normatív kedvezmények, támogatások elvei, a kérelem elbírálás rendje.

– **Étkezési díjkedvezmény**

Óvodánk étkeztetést biztosít a gyermekek részére, amelyért térítési díjat kell fizetni a szülőknek. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény meghatározza azt a gyermeki kört, akik részére az intézmény kedvezményesen vagy térítési díj nélkül kell biztosítani az étkeztést.

– **Ingyenesen étkezhet az a gyermek,**

Aki rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül, és az erről szóló érvényes határozat másolatát az intézménynek benyújtja.

– **50 % -os térítésszámítás kedvezményre jogosult:**

A három- vagy többgyermekes családban élő gyermek

A tartósan beteg vagy szakértői szakvéleménnyel rendelkező gyermek

– Az étkezési díjak befizetésére az ételmezési előadó által megadott időpontokban, minden hónap 10-től egy hétig van lehetőség 730- 16 óráig az ételmezési irodában.

– Pótbecsítésre a hónap utolsó munkanapján kerülhet sor.

– Túlfizetés illetve intézmény változtatás esetén a fennálló összeget az ételmezési előadó írásos feljegyzésével lehet az önkormányzat pénztáránál felvenni.

– Az étkezések lemondása illetve megrendelése az étkeztést megelőző napon 8³⁰-ig lehetséges. Az étkezések igénylését ill. lemondását a csoportvezető óvónők rendezik.

– Ha nem mondják le az étkeztést személyesen, vagy telefonon, az étkezési térítési díjat fel kell számolni.

7. A foglalkozásról távolmaradással kapcsolatos kérdések

– **A távolmaradás kérésének rendje:**

Személyesen, vagy telefonon jelezhető a gyermek távolmaradása.

A hiányzást igazoltnak tekintjük, ha a szülő írásbeli kérelmében engedélyt kapott a távolmaradásra. (kimaradási kérelem)

– **A mulasztás igazolásának módja:**

Ha a gyermek beteg és orvosi igazolást hoz erről a szülő.

Ha a szülő személyesen, vagy telefonon értesíti az intézményt.

– **A mulasztás követelményeinek meghatározása**

Ha a középsős és nagycsoportos gyermek részt vesz az óvodai nevelésben, egy nevelési évben 7 napnál igazolatlanul többet mulaszt, az óvoda vezetőjének értesíteni kell a gyermek lakóhelye szerint illetékes jegyzőt.

–Az igazolatlan mulasztás miatti intézkedés

Megszűnik az óvodai elhelyezés, ha a gyermek az óvodából igazolatlanul tíznél több napot van távol, feltéve, hogy az óvoda a szülőt legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

–A fakultatív hit- és vallásoktatás ideje, helye

Az óvodánk különböző speciális szolgáltatásokat nyújt, melyekről szóban és írásban tájékoztatjuk a szülőket. Ezek közé tartozik a katolikus, református hitoktatás melyet a szülő igényelhet gyermekének. Ezek a foglalkozások délután, hitoktató/lelkész irányításával történnek, nem ütközhetnek a gyerekek napi nevelési-oktatási, de még a játék és szabadidős tevékenységével sem. Helye a nevelői szoba.

8. A nyilvánossággal kapcsolatos szabályok

–A tájékoztatás, megismerés rendje

A szülőknek jogában áll megismerni óvodánk dokumentumait: a pedagógiai programot, a szervezeti és működési szabályzatot, a házirendet és a minőségirányítási programot, ezen kívül minden gyermekét érintő kérdésben tájékoztatást kérhet, véleményt mondhat. A dokumentumok hozzáféréséről gondoskodunk: mindkét folyosón kitűzve bármikor megtekinthetők, elolvashatók. Egy-egy példányát a könyvtárszobában is elhelyezzük.

A házirend egy példánya az óvodai újságunk lapjain megtalálható, melyet az alapítványunk jóvoltából minden család meg kap.

–Tájékoztatás kérésének és erre a tájékoztatás adásának rendje

Információhoz bármikor hozzá lehet jutni az intézményvezetőtől és a csoportvezető óvónőktől a faliújságjukon kitűzött időpontban, fogadóórájukon, mely a délutáni pihenőidőben van. Ebben az időpontban szívesen informálunk minden érdeklődőt óvodai dokumentumaink konkrét értelmezésében, és bármely felmerülő kérdésben, problémában. Kérjük, hogy az aktív délelőtti tevékenységek idején lehetőleg ne zavarják meg a nevelőmunkát a szülők.

A házirend a fenntartó jóváhagyásával válik a kihirdetését követő ötödik napon érvényessé: 2005. január. 1-től - 2007. január. 1.-ig.

–A felülvizsgálat rendje

A házirend felülvizsgálatára akkor kerül sor, ha a közoktatási törvényben, illetve a hozzá szorosan kapcsolódó rendeletekben jelentősebb módosítás indokolja a kötelező felülvizsgálatot, melynek célja, hogy az intézményi szabályok összhangban legyenek a megváltozott jogszabályi környezettel.

A házirend módosítását bárki kezdeményezheti. Ha a módosító indítvány megérkezik, annak elfogadásához be kell szerezni az SZMK egyetértését.

A 2005/2006 –os nevelési év tevékenységei

Tevékenység	Határideje	Felelőse	A tevékenység tartalma
Az új óvodások köszöntése	szeptember	Középső csoportos óvodapedagógusok	Rövid műsorral és kis ajándékkal meglepetés a legkisebbeknek.
Nagyszülők napja	október	óvodapedagógusok	Egy teljes délelőttöt betöltő közös tevékenység, mely mélyíti a nagyszülőkhöz fűződő érzelmi kötődést
Állatok Világnapja	Október. 4.	Nagy és középső csoportosok	Kirándulás a szegedi Vadasparkban, részvétel a játékos állatmegfigyelő programokban.
Nyugdíjas találkozó	Október 19.	Imre Mátyásné és Törökné Jani Edit	Régi munkatársaink meghívása, köszöntése, vendégül látása egykori munkahelyükön.
Virágos óvodáért program	okt.-nov. ápr.-máj.	Az óvoda teljes munkatársi közössége	A kollektíva által készített virágládákba élő, egynyári, vagy örökzöld növények ültetése

Tevékenység	Határideje	Felelőse	A tevékenység tartalma
Ovi-újság szerkesztése	Október vége-	Baranyiné Gulácsi Zsuzsanna és Németh Jánosné	Az alapítvány által fontos információk eljuttatása a családokhoz az óvodai élettel kapcsolatban.
Papírgyűjtés	Október vége	Haklikné Balázs Ildikó	A szülők és a gyermekek közös környezetet védő munkája.
Testvér óvodai kapcsolat kialakítása	november	óvodavezető	A Maroslelei óvoda munkatársaival szakmai tapasztalatcsere Kiszomboron
Gyermekevédelmi munkaközösségi megbeszélés	november	Szűcsné Ponyecz Mária	A csoportokban felmerülő nevelési nehézségek megbeszélése, megoldási javaslatok ismertetése, egymás munkájának segítése
Mikulás	December 6.	Óvodavezető Matuszka Istvánné	Az ünnepre készülődés izgalma és az ajándékozás öröme hatja át e napot
Madárkarácsony	december 20.	Benák Gabriella Süliné Horváth Gabriella	Adventi készülődés meglepetésekkel. „Madárbarát Óvoda”-ként madáreleség gyűjtésével és kihelyezésével az itt telelő madarak gondozása.
Vendégvárás-vendégjárás	január	Óvodapedagógusok Tagóvodák is	A „komatálazás” néphagyományát felelevenítve a csoportok közötti átjárhatóság biztosítása.
Farsangi mulatság	február	Minden munkatárs és az alapítvány kuratóriuma	A gyerekek és a szülők is jelmezekbe bújva, közösen búcsúztatják a telet.
Nyílt napok a nagycsoportokban	február	Nagycsoportos óvodapedagógusok	A szülők, tanítók és az érdeklődő kollégák részvételével az iskolába készülők fejlettségének megfigyelése, az egymástól tanulás megvalósítása.
Gyermekevédelmi munkaközösségi találkozó	február	Szűcsné Ponyecz Mária	A bölcsődei, iskolai gyermekevédelmi felelősök megbeszélése a leendő óvadás és iskolás gyermekeknél felmerülő problémákról.
Partneri elégedettség vizsgálatok	február	Minőségfejlesztési munkacsoport tagjai	Összefoglaló jelentés a partneri elégedettség vizsgálatokról.
Nőnap	március	óvodapedagógusok	Apró figyelmességek a csoportok lány tagjainak és az édesanyáknak.
Víz Világnapja	március 22.	óvodapedagógusok	Életkornak megfelelően a víz fontosságának megbeszélése, látogatás a Vályogoshoz- a horgászat megfigyelése

Tevékenység	Határideje	Felelőse	A tevékenység tartalma
„Egészséges élet- egészséges környezet”	március	Süliné Horváth Gabriella	A szakmai munkaközösség egész napos programja bemutatókkal, kóstolóval és előadásokkal egybekötve.
IX. Óvodabál	április 9.	Óvodavezetés, SZMK, Kuratórium	Adományok gyűjtése, támogatók keresése és a bál szervezése, lebonyolítása.
Beiratkozás az óvodába	Április 13- tól	Börcsökné Balázs Márta	Az új gyerekek személyes adatainak rögzítése, a régi óvodások adatainak frissítése.
Tojásfa állítás az óvodaudvarán	április	Süliné Horváth Gabriella	A csoportok által készített, festett tojásokból tojásfa állítás közös az udvaron.
Iskolalátogatás	Április vége	Nagycsoportos óvodapedagógusok	A nagycsoportosok ismerkedése az iskolai élettel, közös tanórákon való részvétel, játékos „tanulás”
Rendvédelmi nap az óvodában	május	Cservölgyiné Németh Angéla	A község határőrei kutyás bemutatóval, a rendvédelmi szervek önvédelmi, tűzoltási bemutatókat tartanak.
Anyák napja	május	Minden csoport pedagógusai	Meghitt köszöntés, rövid műsorokkal, a gyermekek által készített meglepetés ajándékokkal.
Gyermeknap	május	Imre Mátyásné és Törökné Jani Edit	Játékos meglepetés programok szervezése, ajándékozás.
Ovi-torna bemutató	május	Cservölgyiné Németh Angéla	Az év során elsajátítottak bemutatása, szülőkkel és nagyszülőkkel játékos gyakorlatok végzése.
Kirándulások	május	óvodapedagógusok	Tágabb és szűkebb környezetünk tevékeny megismerése, szülőkkel vagy csak a gyermekcsoporttal.
Ballagás	Május. 26.	Minden csoport pedagógusai	Az iskolába készülők, köszöntése, búcsúztatása versekkel, énekkel, ajándékkal. A családok tevékeny részvételével.

A nevelésmentes napok

A nevelésmentes napok száma a nevelési évben 5 nap, melyet szakmai napokra, értekezletek tartására fordítunk. Az ütemezést az SZMK választmányával véleményeztetjük.

A szülőket a nevelés nélküli nap időpontjáról legalább 1 héttel előtte értesítjük.

A felhasználás ütemezése, várható időpontja.

1. -2005. november 28. Makói Őszi pedagógiai napon való részvétel
2. -2005. december. 23. A továbbképzéseken szerzett ismeretek átadása a kollégáknak
3. -2006. február. 17. Nevelési értekezlet
4. -2006. április vége-május eleje Szakmai kirándulás
5. -2006. augusztus. 31 Tanévnyitó értekezlet

Nevelőtestületi értekezletek:

1. **2005. augusztus 31. Tanévnitó értekezlet**
 - Az elkészült írásos értékelések alapján az elmúlt tanév tapasztalatainak megbeszélése
 - Feladatok meghatározása a munkaterv összeállításához

Felelős: Börcsökné Balázs Márta
2. **2004. október. 24. Nevelőtestületi értekezlet**
 - Az éves munkaterv ismertetése, véleményeztetése, elfogadása

Felelős: Börcsökné Balázs Márta
3. **2006. február 17. Nevelési Értekezlet**
 1. - Modernizáció a magyar óvodapedagógiában
Az új óvodai programcsomag alapelveinek és komplex fejlesztési tématerveinek ismertetése.
Kompetencia fejlesztés

Felelős: Börcsökné Balázs Márta
 2. - **Előadás:**
-Kooperatív tanulási technikákkal szervezett csoportmunkák a gyakorlatban.
(példák az építő egymásrautaltságra, az egyéni felelősségre, az egyenlő részvételre, a közös feladatmegoldásra)

**Felelős: Rutainé Matuszka Katalin:
Törökné Jani Edit:**
 - 3.-**Klíma vizsgálat teljes munkatársi körrel**
Összefoglaló jelentés a partneri elégedettség vizsgálatokról.

**Felelős: Szűcsné Ponyecz Mária
Haklikné Balázs Ildikó**
 4. **2006. június. 02. Tanévzáró értekezlet**
 1. – A nevelési év értékelése, tapasztalatok összegzése.

Felelős: Börcsökné Balázs Márta
 2. – Munkaközösségek, munkacsoportok beszámolója az elvégzett munkáról, a tervek megvalósításáról.

Felelős: Süliné Horváth Gabriella és Szűcsné Ponyecz Mária
- 3.- **Vitaindító előadások: „Mi a fontosabb?” Mit várnak el tőlünk?**

Kovácsné Pásztor Katalin:

Az óvoda szolgáltatás jellegének hangsúlyozása, megfelelés a környezeti elvárásoknak, a célul tűzött teljesítményeknek.

Simor Gáborné:

A kiegyensúlyozott, boldog gyermekkor biztosítása, az alapfunkciók csorbíthatatlansága.

 4. - Nyári élet megszervezése, szabadságok kiadása.

Felelős: Haklikné Balázs Ildikó

Munkatársi értekezletek

- 2005. október 24.**
- Tűz- és munkavédelmi oktatás a teljes munkatársi körre kiterjedően.

Felelős: Börcsökné Balázs Márta
 - A Közalkalmazotti Szabályzat módosítása.

Felelős: Benák Gabriella

IV. A szülőkkel való kapcsolattartás

Az óvodai nevelésünk és fejlesztésünk folyamatának elsődleges és legközvetlenebb szereplői a gyermekek és a teljes dolgozói kör. Ezen túl a legszorosabb kapcsolatunk a szülőkkel és a fenntartóval, mint szolgáltatásaink közvetlen megrendelőivel.

Egyrészt elvárásaik vannak az óvoda felé, másrészt a működés forrásait biztosítják.

Az óvoda és partnerei kölcsönösen függenek egymástól, azonban a kölcsönös együttműködés mind a két fél számára előnyös.

A szülők a szabad intézményválasztás következtében, igényeiket-, véleményüket- kifejező intézményhasználók. Fontos, hogy lássák az intézményben folyó munka színvonalát, minőségét. Nyitott, közös programjaink, céljainknak köszönhetően biztosított a színvonalas nevelés-oktatás a gyermekek számára. Alapvető igényeik:

- őrizzük meg biztonságban a gyermekeiket az óvodában, amíg a szülők dolgoznak,
- segítsen az óvoda a gyermeknevelésben, a kortársakkal való együttlét lehetőségét adva, az óvodapedagógusok szakmai tudását, felkészültségét kihasználva.

Az óvodában tanult alapvető viselkedési normákat, higiénés szokásokat képviselje a szülő, otthon is, legyenek ők is partnerei az óvónőknek a gyermeknevelésben.

Javasataikat, észrevételeiket a házirenddel és a munkatervvel kapcsolatban a szülői munkaközösség képviselői által kérdőívek kitöltésével megkérdezzük, és ezek figyelembe vételével állítjuk össze. Évente legalább 2-3 alkalommal SZMK gyűlést hívunk össze, de minden egyéb alkalommal is összejövünk, ha azt a szülők kezdeményezik.

Az óvodáról, gyermekekkel, azok nevelésével kapcsolatban az óvoda újságból is kaphatnak információt, de a csoporttal foglalkozó óvodapedagógusoktól bár mikor kérhetnek felvilágosítást.

Szülői értekezletek a nevelési év során

2005. szeptember. 12-14

- a nevelési év feladatainak ismertetése,
- a házirend és a védő-óvó szabályok ismertetése,
- SZMK választmányi tagok megválasztása,
- programok tervezése, aktualitások.

2005. február. 13-14

- az iskolára készütség szintjének megbeszélése a nagycsoportokban,
- a nyíltnap és a családi farsang programjának egyeztetése.

2005. április 24-25.

- összevont szülői értekezlet keretén belül a nagycsoportokban a tanító néni bemutatkozása, az iskolás élet megismertetése, hasznos információk a tanévkezdéshez.
- a nevelési év értékelése és az év búcsúztató rendezvények megszervezése.
- az óvodák nyári életének feladatai.

Miért van szükség a közösségi nevelésre?

Mindjárt kérdésekkel kezdem. Lehet-e tanítani a közösségi életet? Lehet-e közösségről beszélni óvodában? Tapasztalataim szerint igen. Lehetnek gyerekeink egyenként szépek és okosak, ha nem tanítjuk meg, hogyan kell viselkedniük közösségben, ha nem élünk át közösen élményeket, ha nem éreztetjük meg, hogy a közösség erő, adott esetben segítő támasz lehet, akkor bizony szegényebben bocsájtjuk őket az iskola, majd az élet felé. Vagy jól, vagy rosszul, természetesen elsősorban tőlünk, felnőttektől függ. Mert jönnek a csemeték különböző családi háttérrel, és belőlük kell közösséget kovácsolnunk. Tőlünk, felnőttektől látják a mintát, a mi viselkedésünk közvetíti azokat az értékeket, melyeket fontosnak tartunk.

Melyek ezek? Elsősorban a tisztelet. Ha a gyermekek látják, hogy az óvó néni tisztelettel beszél, viselkedik velük, szüleikkel stb., akkor követik a mintát! Persze ugyanennek működnie kell otthon is, ha a szülő tisztelettel beszél az óvó néniről, dadusáról vagy gyermekgondozóról, akkor ő fog közeledni hozzájuk. Egyébként is tapasztalom, hogy nem divat a tisztelet, szeretet bármilyen formában is kifejezni. Úgy gondolom, hogy maga az érzés még nem avult el, de a rohanó életmód mintha nem tenné lehetővé, hogy a család meghittén együtt legyen, hogy apró gesztusokkal kifejezzék érzéseiket.(ezt nem lehet helyettesíteni sem márkás ruhákkal, sem drága játékokkal.) Ahhoz, hogy valaki jó közösségi ember legyen,

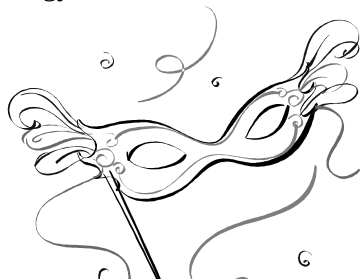
elengedhetetlen, hogy képes legyen saját igényeit összeegyeztetni a közösség igényeivel. Itt nem a teljes alárendeltségről, elfojtásról beszélek! Nem várhatjuk el, hogy minden társukat szeressék, de azt igen, hogy úton-útfélen ne kössenek bele. Nem várhatjuk el, hogy mindenkit beengedjenek a játékba, de azt igen, hogy udvarias formában közöljék az elutasítást.

Hagyjuk apróbb vitákat, konfliktusokat önállóan megoldani, merjünk nem beleavatkozni.

Ha mi hamar felcsattanunk minden apróságért, valószínű, a gyermekeink is türelmetlenebbül reagálnak. Ha mi inkább, elbagatelizáljuk az apróbb nézeteltéréseket, a gyermekek sem fogják ezeket kiélezni. Érzelmeinket, érzéseinket tudjuk kimutatni, tudjuk megfogalmazni. Erre már az óvodás is képes. Hogyan lehet ezeket tanítani? Először is példamutatással, összebújással, együttléttel, együtt játszással, bizonyos szabályok, hagyományok betartásával. Sokszor még beszélni sem kell, csak érezni, hogy jó együtt.

Végül úgy gondolom az egyéni sikerek, teljesítmények sem jöhetnek létre valamiféle közösségi támogatás nélkül, legyen ez család, óvoda, iskola vagy munkahely.

Baranyiné Gulácsi Zsuzsanna

ESEMÉNYNAPTÁR

Itt a farsang áll a bál..

Február jeles napja a farsang.

Milyen ünnep is ez a farsang?

Miért is van ekkor nagy vigasság, dínomdánom, miért öltöznek jelmezbe az emberek?

Maskarázás farsangkor olyan szokás, amire nagy szüksége van a naponta óvodába kocogó, korán kelő kisgyerekeknek. Miért? Hát, mert minden emberben lakozik az a vágy, hogy de jó volna másnak lenni! De jó lehet tarka lepkének, amiért tud röpködni, de jó lehet az óriásnak, hiszen fél kézzel le tudja kapkodni az almafa tetejéről a pirosító almákat. Milyen jó lehet egy fél napra kedvenc mese, vagy rajzfilm hőssé alakulni, aki a legszebb, legügyesebb, leggyorsabb, akit nem lehet legyőzni, akiért három királyfi szíve is dobog...

Idén a szülőkkel együtt „kergettük a telet”. Már két-három héttel korábban elkezdődött a készülődés a csoportokba: tervezgetés, terem díszítés, álarcok, maszkok, jelmezek, meghívók stb. készítése. Minden csoport más-más ötlettel állt elő. A szülők is nagy lelkesedéssel vettek részt eme ünnepségünkön, mivel nem is akármilyen tétje volt. A legtöbb beöltözött szülő csoport a Delfin csoport, 20.000,- Ft pénzzutalomban részesült. A különdíjjal járó 10.000,- Ft-ot a Ficánka csoport nyerte. Ám egy csoport sem távozott üres kézzel, az Alapítványunknak köszönhetően 5000 forinttal lehetett mindenki gazdagabb.

Farsang apai szemmel

A lányom ujjongva jött haza:- „Képzeld apa farsang lesz az oviban!”- „Tényleg?” -kérdeztem vissza- „Neked kell menned!” -mondta a feleségem határozottan. Na ne! Aztán mégis. A lányom készült, ilyen ruha, olyan frizura. - „Neked is be kell öltöznöd! - jelentette ki. Na ne! Aztán mégis. Az óvó néni valami mókusféle jelmezt húztak rám. - „Táncoljunk!” - találta ki valaki. Na ne! Aztán mégis... -a lányom unszolására. Közben figyeltem a jól összeszokott csoportot, amit egy jó pedagógusgárda fog össze. - „Vége, mindenki öltözzön át!” - mondta az óvó néni. - „Még ne! - kiáltozták a gyerekek. Aztán mégis. - „jó volt apa?” - kérdezte a lányom hazafelé. - „jó” - feleltem biztató mosollyal. - „Akkor legközelebb is Te jössz velem?” Na....vagy lehet, hogy mégis!

Egy apuka a Bajnok csoportból

Együtt farsangoltunk

A „Mosolygó Gyermekarcok” Alapítvány kuratóriuma, évek óta figyelemmel kíséri az óvoda munkatervét, és azzal harmóniában alakítja tevékenységét.

Minden évben kiválasztunk egy ünnephez kötött óvodai programot, amelyet anyagilag támogatunk. Tavaly például a gyermeknapi rendezvényt támogattuk, ahol zsűriként vettünk részt a programban, és természetesen pénzjutalmat osztottunk. Nagyon nehéz feladatot kaptunk, de megértel! Sok-sok élményben volt részünk, megcsodálhattuk a szép jelmezeket, vidám pillanatokban volt részünk. A jelmezekhez kedves kis műsorok, táncos bemutatók is párosultak, amik teljesen elbűvöltek minket. Jó volt látni azt az összefogást, -közösmunkát, amit az apukák, anyukák, nagyszülők, gyermekeikkel együtt, az óvoda összes dolgozójának közreműködésével végeztek. A közös cél -a gyermekek mosolya-, mindent megmozgatott. Nagy készülődés előzhette meg ezt a szép napot, amely -azt hiszem- maradandó élményt nyújt mindenki számára. Nem csak a jelmezek, a programok, a sütik is nagyon finomak voltak, élvezhettük minden csoport vendégszeretétét.

Köszönjük mindazoknak, akik ránk gondoltak és megbíztak ezzel a feladattal, s ily módon bevontak az óvodai élet ünnepnapjába, ünnepi programjába és osztozhattunk sikereikben. Ez újabb lendületet ad a kuratórium tagjainak, hiszen láthatjuk, hogy milyen szép és nemes célt támogattunk, óvodás gyermekeink örömére.

Harkai Józsefné
a kuratórium elnöke

LÉLEKTAN

„Hogy bírod ezt a rendetlenséget?”

„Rakj rendet a szobádban!” Ez az a mondat, amely talán a leggyakrabban hangzik el a gyerekes családokban - ám hiába! Mert ha a szülőket idegesíti is a káosz, szemük fényét nem zavarja.

4 éves kor előtt. A kicsitől nem érdemes azt kérni, hogy rakjon rendet. Számára- a pszichológusok szerint- ennek nincs jelentése. A hároméves szereti, ha kedvenc tárgyai a keze ügyében és a szeme előtt vannak, mert ez megnyugtatja. Ha eltűnnek egy doboz mélyén, akkor úgy érzi, soha nem látja viszont őket. A kicsi szívesen hurcolja magával játékeit, és szórja el őket a lakás különböző részein: ezzel jelöli ki fennhatósága területét. Értsük meg őt!

4 és 6 éves kor között. Ilyenkor már belátja a rendrakás hasznát, feltéve, ha érveink meggyőzőek: „gyorsabban megtalálod a játékaidat,” „több helyed lesz az autózáshoz” stb. Ha ésszerű tanácsokkal látjuk el őt, sokat segíthetünk abban, hogy igényelje a rendet, és ez az iskolában is hasznára válik majd. Pakoljunk együtt: a könyveket tegyük a polcokra, a nagyobb játékokat dobozokba, a kisebbeket fiókokba, de ne csináljunk semmit helyette, inkább csak mutassuk meg, hogyan kell. Egy idő után már magától is eszébe jutnak ezek a dolgok, és nemcsak a saját kuckójában, hanem a fürdőszobában és a konyhában is igyekszik rendet rakni- persze változó sikerrel.

6 éves kor után. Ebben a korban már képes egyedül elpakolni, méghozzá a saját logikája szerint. Még az is előfordulhat, hogy nem kér a segítségünkből. Egyedül ő tudja, miért rakja egy polcra a plüssállatait és az erdőben szedett sáros tobozokat a lestrapált autóiával.

Fogadjuk el, ne erőltessük rá a saját logikánkat, ez fejleszti kreativitását. Ha végeérhetetlenül ismételtetjük, hogy rakjon rendet, az előbb- utóbb hatástalan marad. Próbáljuk meg tárgyalásos úton: beszéljük meg, hogy csak akkor nézhet tévét, csak akkor jöhetnek fel a barátai, ha rend van a szobájában. Ebben mindig legyünk következetesek!

Neveljünk, vagy viseljük el?

Szinte minden család életében vannak nehéz időszakok.

Bizonyos dolgokat át kell vészelnünk, másokat viszont jelentősen tudunk befolyásolni.

Ha a gyermekünk valami olyasmit tesz, amit mi nem tartunk jónak, az a célunk, hogy mielőbb abbahagyja. Több kérdés merül fel ezzel kapcsolatban, foglalkozunk először a „miért”-tel! Miért nem akarjuk, hogy a konnektorba dugja a vasszőget? Mert veszélyes. Valóban az: ezt meg kell tiltani, sőt meg kell előzni! De miért akarjuk, hogy este minél korábban ágyba bújjon? Mert látjuk rajta, hogy végtelenül fáradt? Rendben: a gyerekek ágyban a helye, meg kell teremtenünk a nyugodt elalvás körülményeit, és ragaszkodnunk kell elhatározásunkhoz, akkor is, ha ennek kisebb összecsordulás az ára. Ha viszont kizárólag azért küldjük korán aludni, mert a mi kényelmünk úgy kívánja, akkor nem jogos a kicsire büntetést kiszabni, ha mégsem akar az ágyában maradni. És mi a helyzet, ha sáros lábbal betrappol a konyhába? Helyénvaló a nyakleves vagy a kiabálás? Ugyanígy üvöltենék vele, ha nem épp egy órája mostunk volna fel? Tudja szegény egyáltalán, hogy rosszat tett? Észrevette vajon, hogy sáros a csizmája? Nem lehet, hogy halaszthatatlan dolog miatt rohant végig a lakáson? Mielőtt szidni kezdenénk, érdemes feltenni a kérdést: valóban ő a hibás? Ha igen, ám legyen: a gyerekek és a szülők egyaránt szükségük van korlátokra, értelmes szabályok bevezetésére. Ám nagyon fontos, hogy mindezt hogyan tesszük.

♥ Büntetés vagy példamutatás?

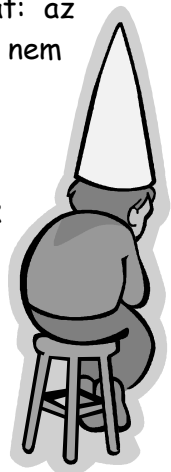
Miért engedelmeskedik a gyerek? Miért győzi le önmagát? Ennek több oka is lehet. Az egyik, hogy fél a büntetéstől, és vágyik a jutalomra. Ám ha pusztán erre hagyatkoznánk, biztosan nem érnénk el azt, hogy valóban megtanulja, és más helyzetekben is alkalmazza a megfelelő viselkedést. Ő ugyanis csak addig lesz „jó”, amíg fennáll a büntetés vagy a jutalmazás lehetősége.

A büntetés valójában nem szünteti meg, csak elnyomja azt a késztetést, hogy „rosszalkodjon”.

Sokkal szerencsésebb, ha azért követ bizonyos viselkedésfajtákat, mert hasonlítani vágyik a szülőkhöz vagy nagyobb testvérhez. A legtöbbször elindulnak ezen az úton: hosszú távon azonosulnak szüleikkel, mintának tekintik az otthon tapasztalt viselkedésformákat. De nem árt itt is vigyázni! A gyerek nem válogat, mindent utánoz, amit szüleitől lát: az illedelmes étkezést ugyanúgy, mint a trehányságot, a csúnya beszédet! A szülő nem teheti meg büntetlenül, hogy bort iszik és vizet prédikál!

♥ Hogyan büntessünk?

Ha lehet, sehog. Ám bizonyos helyzetekben, főleg az első években nincs túl sok nevelési eszköz a szülők kezében. A büntetés néha elkerülhetetlen. Természetesen nemcsak a verés vagy a tévénezéstől való eltiltást értjük ez alatt, hanem a szidást is. A büntetés csak akkor eredményes, ha közvetlenül a „büntett” után következik be. A késlekedés káros: a gyerek már nem is emlékszik arra, mi volt a bűne. Teljesen hatástalan és ártalmas a „Na majd megmondlak apádnak, ha hazajön!” típusú hozzáállás. Az apának nem az a feladata a

családban, hogy a hatalom képviselője legyen, hanem éppen a biztonság, a nyugalom megteremtőjeként kellene megjelennie, amikor megérkezik egy mindenki számára fárasztó nap végén

♥ A jutalmazás művészete

Ha élünk a jutalmazás nevelő hatásával, lehetőleg csak azt a viselkedést jutalmazzuk, amit valóban meg akarunk erősíteni. Szamárság- gondolhatnánk-, ki az a bolond, aki a rosszkodást jutalmazza! Hát...vagyunk néhányan. Képzeljük el a következőt: a csemete üvöltve veri az asztalt, mert nem akarja megenni a körözöttes

kenyeret. Mézest követel. Egy idő múlva szinte minden anya azt mondja magában: ezt nem hallgatom tovább, inkább egyen, amit akar. Amint letettük elé a mézes kenyeret, már meg is jutalmaztuk a hisztiért, még akkor is, ha közben mérgesen csóváljuk a fejünket. Nézzünk egy másik esetet. Gyerekünk mindenáron a figyelem középpontjába akar kerülni. Hamar megtanulja, hogy ezt úgy érheti el legkönnyebben, ha rosszkodik, hiszen akkor kénytelenek vagyunk rá figyelni. A szülő ilyenkor a szidással is jutalmaz: ezzel a gyerek máris elérte a célját, magára vonta a figyelmet. Ilyenkor kell észnél lenni, és a legrövidebb idő alatt határozottan leállítani ezt a viselkedést. Ezzel együtt el kell gondolkodnunk azon is- különösen akkor, ha többször ismétlődnek ezek a jelenetek-, hogy vajon elég(és megfelelő" minőségű") figyelmet kap-e „békeidőben”.

Ha valóban helyes viselkedést jutalmazunk, ezzel nem ártunk neki. Az viszont fontos, hogyan kezdünk hozzá. Ne adjunk tárgyakat (játékot, édességet, pénzt). A tárgy csak az adott pillanatban jutalmaz. A szülőnek újabb és újabb ajándékokkal kell előrukkolnia, hogy megtartsa a kérdéses viselkedést. De még így sem lesz sikeres, mivel a legtöbb gyerek hamarosan „telítődik”. A tárgyak elvesztik jutalomértéküket, csak gyűlnek, gyűlnek a polcokon. Célszerűbb, ha dicséretet, megkülönböztetett figyelmet kap, bár ezzel is okosan kell bánni. Ha folyamatosan tesszük, unalmassá, értéktelenné válik. Csak akkor ér valamit a dicséret, ha a gyerek érzi: szívből jön.

♥ Rosszkodás?

A büntetést kísérvük magyarázattal. Ha ez hiányzik, könnyen lehet, hogy a gyerek egészen mást tekint „rosszkodásnak”, mint a szülő. Álljunk meg egy picit ennél a szónál: rosszkodás. Azért szerepelt eddig idézőjelben, mert ilyen valójában nincs. Vannak bizonyos viselkedésformák, amelyek nemkívánatosak az adott helyzetben. Ezekről kell beszélnünk, amikor megszidjuk. „Ne kend szét a lekvárt az asztalon!” „Dühös vagyok, mert megint a szobában fociztok!” Így tudja azonosítani a gyerek, hogy mit ne tegyen legközelebb. Azzal semmit sem tud kezdeni, hogy „ne legyél rossz!” Sőt: próbálgatni fogja, vajon mi minden tartozik ebbe a fogalomkörbe. Na, ettől óvja meg a sors a szülőket!

♥Családunk réme: a hiszti

A totyogó és a kiskamasz... Mi a közös ebben a két korszakban? Az, hogy a gyerek ekkor próbál meg önállósodni, és folyton azon munkálkodik, hogy kiderítse, meddig mehet el- hiszen rendszerint több szabadságot képzel vagy igényel magának, mint amennyit a szülő helyénvalónak tart. A kétéves az önálló tevékenység és az önálló döntések jogát szeretné megszerezni. A tizenkét éves a lustálkodás, a merengés, de emellett az idővel való szabad rendelkezés jogára is vágyik. A kétéves egyedül akar csinálni mindent, és lehetőleg azonnal. Korlátozzák, mert nincsenek megfelelő fizikai képességei, tapasztalatai, és sokszor nem elég ügyes ahhoz, hogy keresztülvigye elképzelését. A kiskamasz hasonló cipőben jár, neki is „nagyobb” az akarata, mint a lehetőségei. A helyzet kilátástalanságát tovább fokozza, hogy a

kétéves akarnok azt hiszi, a felnőttek tudják, ő mire gondol, mit szeretne, csak éppen valamiért nem akarják megérteni. A kamaszok viszont egy idő múlva eljutnak addig a megállapításig, hogy minden felnőtt gyengeelméjű, nem is érdemes a dolgokat megmagyarázni. Az érzelmi irányítottság kommunikációs zavarral társul. Nincs kiút: jön a hiszti- vagy kamaszoknál a szemtelenkedés, a passzív ellenállás.

♥ Rendet szeretne

A hisztit látszólag bármi kiválthatja, akár az is, hogy kék helyett piros szívószálat teszünk a pohárba. Ezek a felnőtt számára érthetetlen eredetű hisztik többnyire azért robbannak ki, mert a kicsik ragaszkodnak az állandósághoz. Huszonévesen tökéletesen lényegtelennek véljük, milyen színű a szívószál. Kétéves fejjel ez nem mindegy. A palántának épp elég baja van azzal, hogy rendet rakjon a sok újonnan összeszedet tudomány közt, hogy biztosan tudjon tájékozódni ebben a változékony világban: kéretik a dolgokat nem összekeverni! A szívószál a megszokott kék legyen! Gyakran előfordul az is, hogy a gyerek megérzi a szülő következtelenségét, megtalálja gyenge pontjait. Ha a felnőtt bizonytalan, a gyerek is az! Pedig ebben a korban mindennél jobban igényli az apróság az érzelmi biztonságot. Ha egyik nap szabad elaludni a tévé előtt, másik nap viszont egyedül kell a gyerekszobában, ha egyik nap elmaradhat a fogmosás, másnap viszont még félálomban is meg kell sikálni, akkor megér néhány hisztit a gyereknek, hogy kiderítse: mi is a rend itt valójában. Így próbálja meg rászorítani a szüleit arra, hogy meghúzzák a határokat, hogy szabályokat állítsanak. A felnőtteknek van valamilyen értékrendjük, ennek segítségével tudnak tájékozódni az életben. A gyereknek még nincs ilyen - épp most szeretné kialakítani. Az átmeneti időszakban szüksége van a felnőttek segítségére. Gondoljuk át: mely szabályok fontosak nekünk, és ezekhez következetesen ragaszkodjunk. A semmire sem jó korlátokat viszont bontsuk le, ha magunk sem vagyunk biztosak abban, hogy a gyerek vagy a család hasznára válnak.

♥ Kulcsszó: a türelem

Haszontalan korlát, amikor eleve azt mondjuk a gyereknek: ez neked úgysem sikerül. Nem tudod bekötni a cipődet, nem segíthetsz a felmosásban, nem találsz bele a kulcslyukba. De miért ne sikerülhetne? Ami nem veszélyes, és nem okoz kárt, azt mind meg lehet próbálni. Hiszen ettől ügyesedik. Hogyan tanulná meg a dolgokat másképp, mint gyakorlással? A „te ezt még úgysem tudod” helyett sokkal jobb ezt hallani: próbáld meg, ha nem megy, segítek. És még egy nagyon egyszerű ok: megúszunk egy hisztit, és ez mindennél gazdaságosabb megoldás. Ha megkapja a lakáskulcsot, majd önerőből, vagy a mi segítségünkkel kinyitja az ajtót, ez lehet, hogy kicsit tovább tart, mint egyébként. Viszont ha megtagadjuk tőle a próbálkozás lehetőségét, valószínű, hogy idegtépő hisztibe kezd. Megéri tehát az a kis idővesztés. A kulcsszó a türelem.

♥Égzengés idején

A kezdődő hisztit némi magyarázattal, cserelehetőség felajánlásával még leállíthatjuk.(„Nem veszünk csokit, de otthon sütünk bundás almát.”) Ebben az esetben mindig be kell tartani az ígéretet! Ha már késő, és a gyerek földön fetrengve ordít, próbálkozhatunk figyelemeltereléssel. („Odanézz, ott egy katic!”) A másik lehetőség, hogy fölkapjuk, határozottan magunkhoz öleljük, és ha kell, elvisszük a tett színhelyéről. Ettől is meglepődhet annyira, hogy leállítsa a „hisztigépet”, vagy legalább beszélni tudjunk a fejével. Verni, nyakon önteni, vagy más, középkori nevelési eszközt bevetni nem tanácsos. Az sem barátságos eljárás, ha rácsukjuk az ajtót. Így pusztán riadalmat keltünk benne, ám az állapot gyökereit nem tisztázzuk. Ha együttlétünk során azt erősítjük meg benne, hogy lehet kérni is, nem csak követelni, hogy érdemes megbeszélni a dolgokat, hiszen többnyire létezik mindkét fél

számára elfogadható megoldás, ezáltal nem csak a hisztik gyakoriságát csökkentjük. Egy életre jó mintát adtunk a vitás kérdések rendezéséhez.

EGÉSZSÉG

Ahány ház, annyi szokás

Munka, iskola, háztartás, különórák – a hétköznapi taposómalom felőrli a család apraját és nagyját. Elsietünk egymás mellett, kevés idő jut a beszélgetésre. Mit sem tudunk egymás élményeiről, érzéseiről, kívánságairól.

Ennek ellenére is a meghittség és öröm „fészke” a család. Összetartják az egy fedél alatt élőket a mindennapi szokások, rituálék. Minél egyszerűbb dologról van szó, annál jobb. Éppúgy, ahogy a legmeghittebb ünnepek, a karácsonynak megvan a családi „menetrendje”, léteznek hétköznapi rituálék is. A pszichológus szerint a nehéz időkben különösen szükség van tradíciókra.

Mire jók a szokások? Erősítik és fejlesztik a személyiséget. Bizonyos események, cselekedetek ismétlődése az ismerősség, biztonság érzetét keltik. Ez pedig tartást kölcsönöz.

Miért van szükségük különösen a gyerekeknek szokásokra? Mivel számukra a világ nagy, átláthatatlan, ismeretlen. A kiszámíthatóság és folyamatosság jelenti számukra a nyugalmat, a biztonságot. Szükségük van fogódzókra, olyan dolgokra, amelyek kötelezőek vagy megkérdőjelezhetetlenek (például fogmosás, kézmosás az étkezések előtt.)

Csak a kisgyerekeknek fontos a rituálé? Korántsem! A kamaszkorban hidat verhet a szülő és a gyereke között. A felnőttek életének is keretet ad (például köszöntési formák, telefon naponta meghatározott időben a munkahelyről, esti séta.)

Lehet a rituálé teher is? Ha nem alkalmazkodik a változáshoz. A meglehetősen önálló nagykamasztól nem érdemes elvárni, hogy minden este hétkor üljön az asztalhoz.

Néhány ötlet a családi együttlétekhez:

Közös reggeli. Ha hétköznapi nem lehetséges, hétvégén akkor se mondjon le róla. A gyerekek hozzák a friss kiflit, zsömlét. Vasárnap hagyjuk, hogy a munkájukat maguk osszák be. Hétvégén reggel megrohamozhatják a csemeték a szülők ágyát. Ez a közös lustálkodás, a párnacsaták ideje.

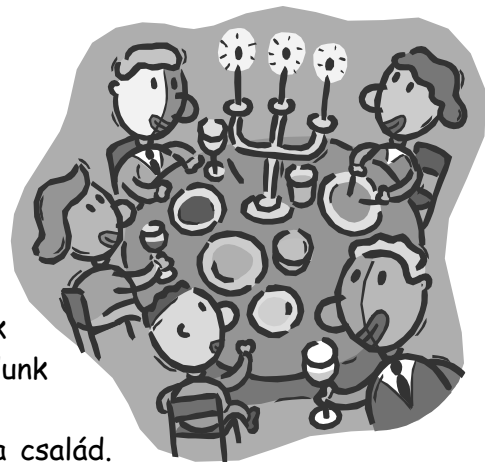
Esti rituálé: Lefekvés előtti mese, a másnapi feladatok megbeszélése.

Ínyenc hétvége: heti egyszer egy-egy családtag megfőzi az általa kiválasztott ételt.

Kirándulás: tavasszal piknik a szabadban ősszel gesztenyegyűjtés, télen szánkózás.

Parti otthon: mindenki lejátssza a kedvenc CD-jét. Táncolni szabad.

Családi kupaktanács: közös programok, mozi délutánok megbeszélése.

FIGYELEMFELHÍVÓ

Az orvos írja

Bárkivel előfordulhat...

A kábítószer-fogyasztás terén világszerte a fiatal korosztály a legveszélyeztetettebb. A szakemberek a szülőnek már akkor fel kell hívnia gyermeke

figyelmét a kábítószerrel kapcsolatos veszélyekre, amikor a lurkó még csak alsó tagozatba jár. A gyanús jeleket és a rászokásra hajlamosító tényezőket is, ismernie kell a szülőnek.

A drogfüggőség kialakulásáért leggyakrabban a családi háttér, a nehéz élethelyzeteket és a baráti környezetet szokták felelőssé tenni. A drogozás tünetei lehetnek: fáradtság, közönyösség vagy éppen ok nélküli örömkítőzés, feledékenység, indokolatlan félelemérzés, idegesség, türelmetlenség, elhanyagoltság, az étkezési és az alvási szokások feltűnő megváltozása, sápadt-szürkés arc, verejtékezés, duzzadt, véreres szemek, fényre alig reagáló pupillák, gyakori hányinger, fogyás, bizonytalan mozgás. A függőség rendszerint több hónapos, rendszeres kábítószer-élvezet után alakul ki. A segítséget igénylő fiatal vagy annak hozzátartozója anonim módon kérhet tanácsot, segítséget a drogsegély telefonszolgálatoktól. Vészhelyzetben sürgősségi ellátást, azaz mentőt kell hívni. Az orvosokat a drogbetegség ellátása során is kötelezi az orvosi titoktartás, nincs feljelentési kötelezettségük.

Dr. Donáth Ferenc

TARKABARKA

Gyakori beszédhibák -beszélgetés a logopédussal

Makó kistérsége többcélú társaság pedagógiai szolgáltatások együttműködésének köszönhetően a 2004/2005 tanévben új logopédust kapott óvodánk Mészáros Adrienn, Aduci néni személyében. A kedvességével, játékosságával, szakmai tapasztalataival hamar a gyerekek kedvence lett.

- Nem most kezdted a pályát, széles spektrumú ismeret- és tudásanyag birtokában vagy. Mesélnél egy kicsit magadról?

Aduci: -Közel 30 éve kezdtem a pályám, 1975-ben a makói Kisegítő Iskolában, majd 1979-től 1989-ig Szegeden dolgoztam főállású logopédusként, ahol idősebb kolleganőmtől, Vekerd Zsuzsa nénitől megtanulhattam a logopédiai mesterség minden fortélyát, s egy életre megszerettem ezt a hivatást. Családi körülményeim miatt 1989-től újra Makón dolgozom. Szerencsésnek mondhatom magam, mert másik szakommal taníthattam alsó és felső tagozaton is, amely logopédiai munkámat tovább fejleszthette. 5 éve iskolánk fejlesztő pedagógusai között dolgozom, ahol az enyhe és közép súlyos sérült gyermekek beszédjavítását, személyiségfejlesztését végzem. E tanév szeptemberében megalakult Logopédiai Intézet (makói Belvárosi Ált. isk. és Művészetek Iskolája), ahol másodállású logopédusként Kiszomboron kívül Klárafalván, Ferencszálláson, s a makói Kertvárosi Ált Iskolában is beszédhibás gyermekekkel foglalkozhatom. Közben lehetőségem nyílt az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Szakán másoddiplomaként Szakértő és gyakorlatvezető szakán újra iskolapadba ülni, ahol jelenleg újabb ismeretekkel bővíthetem tudásomat.

-Az óvodánkban milyen jellegű beszédhibákkal találkozta? Mi módon szűrte ki a gyerekeket? Egyáltalán hány éves kortól lehet elkezdni a beszédhibák javítását?

Aduci: -Az óvodában elsősorban a nagycsoportosokat és középsősöket szűrtem le, hiszen a nagyoknál rendkívül fontos, hogy iskolás korra tisztán, helyesen artikulálva beszéljenek, tudják a fonémák differenciálását is. Amennyiben beszédhibásan kerülnek iskolába,

hátránnyal indulnak az olvasás-írás tanulásakor. Hiszen a helytelenül képzett hangokat az írásban, az olvasáskor is rosszul jelölik.

-Aranyos, amikor a 3 éves pöszén ejti a szavakat, még mi is hajlamosak vagyunk tőle tanulni egy kis selypítést. Mikortól kell aggódnia egy szülőnek, hány éves korig tekinthetjük gyerekünk pöszeségét élettaninak?

Aduci: -Nagyon sok családban „tetszik” a felnőtteknek, ha a kisgyermek selypítve beszél. Gyakran a szülők is pöszítve szólnak hozzájuk, pedig a tiszta, érthető beszédminta nagyon fontos. Ilyen esetben is előfordulhatnak élettani beszédhibák, mint pl. az élettani pöszeség is. A 2-3 éves gyermek ilyenkor néhány hangot hibásan ejt vagy más hanggal helyettesít. Ez enyhébb esetben spontán javulhat. Súlyosabb esetben rögzülhet, s valós pöszeséggé válik.

-Melyek a legnehezebben javítható beszédhibák?

Aduci: -A leggyakrabban előforduló súlyos beszédhibák az akadályozott, megkésett beszédfejlődés(2-3 évesen kezd beszélni), az általános pöszeség (érthetetlen a beszéde, 8-16 hangja is hibás), a dadogás (organikus vagy pszichés eredetű), az orrhangzó beszéd (nyílt és zárt, farkastorkú, nyúlajkú gyermekek, dünnögő magánhangzók). Legnehezebben javíthatóak a pöszéknél a súlyos magánhangzóhibák, amikor az ő - ű hangokon kívül más magánhangzókat is helytelenül ejtenek. A diszlexia hosszú, türelmes munkával javítható, a dadogók beszédzavara 30%- a nem korrigálható.

-Miért fontos a beszédhibák korai felismerése?

Aduci: -A beszédhibák korai felismerésével és kezelésével nemcsak a kezelés időtartama csökkenthető, hanem elkerülhetőek a pszichés zavarok, az iskoláskori kudarcok jelentős része is. Amíg a 4-5 évesen (középső csoportos) elkezdett általános pöszeségre gyermek iskolás kora rendbe jöhet (szülői támogatás, gyakorlás naponta), addig a nagycsoportos gyermekeknél ez legalább 2 év, s első osztályban kudarcélményeik lehetnek meglévő beszédhibájuk miatt.

- Megkésett beszédfejlődésről mikor beszélünk?

Aduci: -Megkésett beszédfejlődésű az a gyermek, aki 2 és fél, 3 évesen kezd beszélni, s az értelmi elmaradás, nagyothallás, siket-némaság hallónémaság kizárható. Legegyszerűbb esetben a beszédmegértés gyorsabban fejlődik a beszédkézségnél. Előfordulhat a csökkent beszédkézség a beszédszervek rendellenessége miatt, környezeti tényezők is szerepet játszhatnak, de gyakran örökletesen ismétlődik a családban. Tünetek között megtalálható később az agrammatizmus, a makacs és tartós pöszeség, a hadarás- dadogás, a balkezesség is, súlyosabb esetekben magatartási zavarokkal is találkozhatunk még. A lemaradás behozható megfelelő fejlesztés révén.

-Hogyan segíthet otthon a szülő, hiszen megtörténhet, hogy rosszat tanítunk, gátlásokat építünk?

Aduci: -Minden beszédhiba otthoni gyakorlása esetén először érdemes tanácsot kérni szakembertől, nehogy végzetes hibát kövessen el a szülő. Ugyanis pl. a dadogó gyermek esetében nem szabad állandóan rászólni, javítani hibáit, így csak még súlyosabb, gátoltabb lesz beszéde. A pöszéknél viszont javulást eredményez, ha a szülő naponta játékosan gyakorolja a kijelölt hangot.

-Mennyire fontos a családi minta a beszédfejlődésben? Gondolom csecsemőkortól figyelemmel kellene kísérni a csecsenő hangmegnyilvánulásait, a szülőknél?

Aduci: -A gondos szülő már csecsemőkorban figyeli gyermeke fejlődését, gőgicsélését, gagyogását, mozgását. S ha valami furcsát tapasztal a 2-3 éves gyermeknél, megkeresi a logopédust, az orvost, tanácsot kér. Az a tapasztalatom, hogy a mai gyermekekkel keveset játszanak együtt a szülők, keveset mesélnek, vagy bekapcsolják a TV-t, videót, pedig a közös tevékenységek során, a tiszta beszédmintával, a mesékkel fejleszthető személyiségük, meg nyílik fantáziájuk. Próbáljanak minél több időt tölteni velük, mert az első hat évben szerzett élmények meghatározóak egész életükre.

Hinta - Palinta

A hintázás serkenti a gyermek fejlődését

A hintáztatást, a ringatást és közben az enyhe csiklandozó érzést a gyomrukban nagyon élvezik a gyermekek. Akár a hintaszékben, akár a függőágyban vagy a libikókán gyönyörködnek a ritmikus ide-oda mozgásban, közben negatív érzések, szorongások, félelmek, belső feszültségek oldódhatnak bennük.

A gyermekek fejlődésüknek legkülönbözőbb szakaszában a csecsemőkortól egészen az iskolás korig igénylik ezt az élvezetet, amit az ide-oda, föl-le lendülés szerez nekik, hogy megismerjék és megtanulják az egyensúlyozást, érezzék a saját testüket és közben a lelkük is kiegyensúlyozottságot találjon. Már a kis csecsemőt is ringatással lehet legjobban megnyugtatni, akár a babakocsiban, akár az ágyacskájában fekszik. Az anyja karjai között különösen jól érzi magát, pláne, ha a ringatás közben a mama dúdolását vagy énekét is hallja. A hintázásnak terápiás hatása is van. Amerikai gyermekgyógyászok megfigyelése szerint a koraszülött babák jobban gyarapodnak, ha naponta háromszor fél órán át egy függőágyban hintáztatják őket. Egy ugyancsak amerikai pszichológusnő a terhes mamáknak azt javasolja, hogy naponta kétszer 5-10 percen át hintázzanak egy hintaszékben. A magzat egyensúlyérzéke ugyanis a terhesség 10. hetétől kezd kifejlődni, amit a hintázás elősegíthet. Véleménye szerint a terhesség alatti hintázás akár azt is eredményezheti, hogy a gyermeknek később a testtartása kedvezőbben fejlődik.

Amikor a gyermekek már ülni tudnak, előszeretettel hintáznak egy biztonságos hintában. Ilyenkor otthon az ajtókeretre is fel lehet erősíteni. Ha az időjárás engedi, természetesen kint a szabad levegőn jobban esik a hintázás. Nagyon fontos, hogy sem otthon, sem a játszótéren vagy a kertben sohasem engedjük, hogy a kisgyermek egyedül, felügyelet nélkül hintázzon. Előfordulhat, hogy a kicsik hirtelen félni kezdenek a hintázás közben. Az ide-oda mozgás, különösen kezdetben, a bizonytalanság érzését válthatja ki bennük. Az ismert, szeretett személy, a hozzátartozó pusztja jelenléte oldhatja a szorongásukat, és biztosabban érzik magukat. Ha a kisgyermek ennek ellenére fél a hintázás közben, többféleképpen lehet őt ehhez a kellemes időtöltéshez hozzászoktatni. Pl. a kerti függőágyban az anya vagy az apa a hasára fektetve, együtt hintázzhat a csemetéjével. Így elterelheti a gyermek figyelmét a félelméről, és megnyugszik. Mindenképpen vegyük komolyan, ha a kisgyermek fél a hintázás közben. Ha ismételt próbálkozással sem sikerül a félelmét eloszlatni, ajánlatos gyermekorvoshoz fordulni, mert lehet, hogy a gyermek egyensúlyérzékevel van baj. Egyes elméletek szerint a görcsrohamokra hajlamos gyermekek ne hintázzanak, mert az ide-oda lengő mozgás görcsrohamot válthat ki. Az a kisgyermekek között olyan népszerű játék, amikor a hintát „becsavarják”, majd azt elengedve ellentétes irányú forgó mozgást végeznek a hintával, a görcsre hajlamos gyermekeknél a légzés meglassulásához és a vérnyomás csökkenéséhez vezethet.

Pszichológusok és pedagógusok különböző megfigyelésekből arra következtetnek, hogy azok az iskolás gyermekek, akiket csecsemő-és kisgyermekkorukban sokat hintáztatnak, könnyebben tanultak meg írni és olvasni, az írásnál jobban tudják a sor irányát tartani és ritkábban cserélik föl a b, d, és p betűket.

VELÜNK TÖRTÉNT

Délelőtt Ficánkáéknál

Karácsony előtt meghívást kaptunk, hogy mi nagyszülők, töltsünk együtt egy délelőttöt kedvenc kis unokáinkkal, az óvodában.

Mivel közel volt az ünnep, süteményeket süttöttünk, díszeket készítettünk, barkácsoltunk. A gyerekek és a felnőttek nagyon élvezték a közös munkát. A mézeskalácsok és az aprósütemények kiszaggatása és tepsibe rakosgatása, valamint a nagyapákkal közös madáretető készítése a fűrészelés és szögelgetés nagy élményt jelentett a gyerekeknek, jó tevékenység volt fiatalnak, idősnek egyaránt. A lányok és a fiúk egyformán kipróbálhattak mindent, amit az óvodapedagógusok és a nagyszülők lehetőségként

felkínáltak. Az ízletes frissensült csemegéket közösen fogyasztottuk el, búcsúzáskor minden nagyszülő olyan ajándékkal térhetett haza, ami örökre megmarad. Köszönjük!

Egy hálás Nagymama

Mikulás-műsor a Bölcsödében

Már szinte hagyománnyá vált, hogy Mikulás tájékán bölcsödénkbe látogat az óvodából egy csoport, és rövid műsorral kedveskedik az odajáró kisgyerekeknek, felnőtteknek egyaránt. Erre a napra 2004. 12. 10.-én került sor. A középsős Napsugár csoport látogatott el a bölcsödébe Benák Gabriella, Süli Katalin és Matuszka Istvánné vezetésével. A hópihének öltözött kisgyerekek kedves kis zenéműsorral leptek meg bennünket, majd a végén Horváth Petra mondta el Fehérvári Gizella: Mikulás vers című költeményét. Legvégül pedig táncolt mindenki a testvérével, ismerős kis barátjával. Nagyon örültünk, hogy vendégül láthattuk az óvodásokat, hiszen 2 évvel ezelőtt még a csoport nagy része a bölcsödébe járt. Köszönjük a kedves kis műsort, ajándékot és hogy láthattunk benneteket.

Horváthné Ács Krisztina
Gondozónő

Ismerkedés az Iskolával

Kora reggel gyülekező a friss tavaszi időben. Nagycsoportos óvodás gyerekeinkkel, óvó nénikkel mi szülők meglátogattuk a Dózsa György Általános Iskola 3/a, 3/b, 4/b osztályos nebulóit és a Tanító néniket. Izgatottsággal tele kíváncsisággal léptünk be a tantermekbe. Betekinthettünk a tanító nénik játékos tanítási módszerébe, a „kérdez-felelek”-be. Az óvodás gyerekek első megszeppenése után és a nebulók köszöntése után, egy kicsit feloldódva elkezdődött az óra. A hetesek jelentettek dátumról, időjárásról, hiányszóról névnapjukat ünneplő személyekről. Meghallgattunk pár soros tavasz tündéres verset az iskolások énekletét. Megszámolták óvodásaink a tavaszi virágokat, melyeket ügyesen felismertek. A korongok segítségével elvettek belőle (kivontak) bekiabálva türelmetlenül a helyes választ, válaszokat. Énekelve zenét hallgatva fogadtak a másik teremben. Az asztalokon levő lapokon gyerekeink az állatokat felismerték, a kakukktójtást ügyesen megkeresték. A táblán lévő ábrákon képzeletben megkeresték a párokat és memória játékot játszottak. A következő teremben a Tanító nénik kedves állatfelismerő vers felolvastatása az (iskolásokkal) osztállyal. A színes rudacskával játékos színfelismerése. A virágok színezése, megszámlálása hasonló virág párba rendezése. Az állatok különbözőségének összehasonlítása felismerése. A bagoly madárról szóló verselés közbeni közös mozgás, hunyorgás, topogás melyet a mozgékony gyerekek is később kellő türelemmel jutalmaztak. Kellemesen, ügyesen, játékosan felmérték a tanító nénik gyermekeink képességeit. Az iskolások által készített szép, ügyes, hasznos ajándékaival, élménnyel telve készültünk vissza az óvodába. Szívesen maradtunk volna még, de gyorsan eltelt az a pár óra. Fáradtan kellemes órákkal telve indultunk vissza az óvodába ahol folytatódott minden a megszokott rendben. Az összes szülő nevében: köszönjük a Tanító néniknek Líviának, Mónikának, Erzsikének, Ágikának. A vezetőségnek. A 3/a, 3/b, 4/b osztályos gyerekeknek segítő munkájukat. Megköszönöm minden munkájukat, türelmüket, szeretetüket gyermekeinkhez. Ballagató Óvodapedagógusoknak, Daduskáknak. Vezetőségnek. További jó munkát kívánok nekik!

Egy hálás szülő

Élményszerző kirándulás a vásárhelyi állatkiállításon

Az elmúlt évek pozitív tapasztalatai alapján újabb kirándulást szerveztünk a minden év áprilisában megrendezésre kerülő Szent György napi Országos Állatkiállításra és Vásárra.

Óvodásaink lelkesen készültek a nagy napra, hátizsákkal felszerelve vágtunk neki a túrának.

Gyönyörű környezetben ismerkedhettek meg a gyerekek a baromfiudvar színes lakóival; számos sertés, juh, kecske, szarvasmarha fajtákkal. Mindenki számára felejthetetlen élményt jelentett az állatsimogató, a lovasbemutató, illetve a „testközeli” találkozás a 12 mázsás szürkemarhával.

Munka közben leshettük meg a lópatkolás ősi mesterségének fortélyait, s belekóstolhattunk a finomabbnál finomabb sajtkülönlegességekbe is.

A gyerekek szájtátva csodálkoztak rá a sok látnivalóra, és közben észrevétlenül gazdagodtak számos ismerettel.

Rajzaikban, elbeszéléseikben sokáig visszaköszöntek ott szerzett élményeik, s napokig emlegették a nagyszerű közös kirándulást.

Katica nagycsoport

Állatok világnapja a Vadasparkban

Már nagyon vártuk a mai napot, vagyis október 4.-ét. Az óvó nénik már napok óta szervezkedtek, buszt rendeltek az óvoda elé, pénzt szedtek a belépőre és mi csak vártuk a nagy napot. Ez most végre elérkezett! A gyors tízórai után felvettük a hátizsákjainkat, és irány Szeged, a VADASPARK!!

Nem messze a bejáratától a hópárduc „üdvözölt” minket. Utána a púpos tevéket néztük meg, majd felfedeztük az új létesítményt, az oroszlánok „otthonát”. Itt megfigyelhettük, hogy az emberhez hasonló tulajdonságaik vannak nekik is; volt lusta, veszekedős, hízelgős, anyáskodó. Majd jókat nevtünk a szurikáták kíváncsiskodó mozdulatain.

Ezután letelepedtünk és végre elővettük az otthonról hozott finomságokat. Mivel az óvó nénik arra neveltek minket, hogy legyünk figyelmesek, ezért körbekínáltuk egymást. -Miért van az, hogy a másik gyerek táskájában sokkal finomabbak az ételek?-

Az óvó néniktől azt is megtudtuk, hogy ezen a napon, az egész világon figyelnek az állatokra, mert október 4. az állatok világnapja. Erre, gondoltak a Vadasparkban is, ezért különböző feladatokat kaptunk: állatok képét raktuk ki puzzle-val, fel kellett ismerni az állatokat egy-egy testrészük alapján (itt láthattunk kígyóbőrt, emutójást, cápa fogat, rák ollóját, ölyv karmot). Lehetőségünk volt állatsimogatásra is; teknőst, tengeri malacot, nyuszt, görényt ismertünk meg közelebbről.

Sajnos, gyorsan eltelt ez a délelőtt. Kellemesen elfáradva, de sok-sok új élménnyel gazdagabban indultunk hazafelé.

A napraforgó csoport nevében lejegyezte: Simor Gáborné

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK

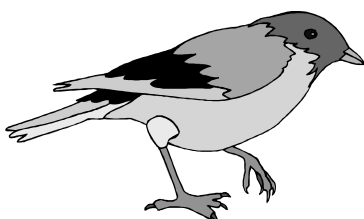
Óvodák közötti sportvetélkedő

Meghívást kaptunk Makóra óvodák közötti sportvetélkedőre. Nagy izgalommal készültünk erre a napra. Kicsit nehézkesen, de egy apuka és nagyszülő pár segítségével megérkeztünk a Deák F. utcai sportcsarnokba. Átöltöztünk, felvettük a kiszombori egyen pólónkat és besorakoztunk az ünnepélyes megnyitóra. Több tanárnő és tanár úr biztosította a pontos időmérést és a

verseny becsületességét. 9 csapat állt rajthoz. 8 makói és mi egyedül, mint vidéki csapat. 5 összetett feladat várt ránk. A szünetben mindent megbeszéltünk, hogy melyik feladatot hogyan célszerű végrehajtani. Volt karikán átbújás, célbadobás, padon futás, alatta, felette átjutás, bukfenc, de ezeket összekötve és erőnlétüket latba vetve gyors futás. Mind a kettő, az ügyességi és a gyorsasági feladatok nagyon jól sikerültek. Minden gyermek mind figyelmével, mind ügyességével és erőnlétével a kiszombori ovi hírnevét öregbítette.

Az eredményhirdetésre felsorakozva nagyon izgultunk. Visszafelé olvasták a helyezéseket. Már a dobogósokat említették és örömünkre mi lettünk a II. csapat. Rendkívüli örömet és büszkeséget éreztem ezek a rendkívüli gyerekek iránt. Elfáradva, de teli élményekkel, és főleg ezüstéremmel a nyakukban tértünk vissza az oviba, ahol nagy taps fogadott bennünket.

Cservölgyiné Németh Angéla

TERMÉSZETVÉDELEM

Madárkarácsony az óvodában

Kirándulásaink, kezdeményezéseink során, próbáljuk kisóvodásainkkal megértetni a természetvédelmi teendőinket, az „okos” állatszeretettel, madárgondozással kapcsolatos ismereteinket. Innen jött az ötlet is, hogy az év utolsó, rendhagyó közös együttlétén, „madárkarácsonyt” szervezünk, ahogy ez egy „Madárbarát óvodától” illik. Az eleségek begyűjtése, a finom csemegék, „madárpogácsák”, töpörtő füzérek, almakarikák, no meg az újabbnál újabb madáretetők barkácsolása, már hetekkel korábban elkezdődött, szülői, nagyszülői és a község állateledel kereskedőinek segítségével. A jeles napon mindenki egyszerre gyűlt össze az óvoda első udvarán és helyeztük a fákra, etetőkbé a bőséges tápanyagokat, a madarak nem kis örömeire. Örömben körbetáncoltuk a fát, madarokról énekeltünk, verseltünk és persze fotóztunk is. Akciónkkal sikerült a madarak népes csoportját közelünkbe csalogatni, ami azóta is jó témabeszélgetésre, megfigyelésre, távcsövezésre, madár-meghatározásra, rajzolásra, barkácsolásra óvónő-gyerek között. Vendégeink között megfigyelhettünk: verebeket, kék cinkéket, feketerigókat, vörösbegyet, de még a fenyőrigók „csak-csak” hangjában is gyönyörködhattunk.

Hogy is lettünk mi „Madárbarát óvoda”? A lehetőségre a felhívást a Madártávlat folyóiratban fedeztük fel, szerencsére még idejekorán pályáztunk, így az első 150 „Madárbarát óvoda” egyike a miénk.

Madárbarát óvodai dolgozók

VÁLASZOLUNK ROVAT

A gyermekem nagyon büszke volt arra, hogy szeptembertől nagycsoportos óvoda lett. Januártól mindenkinek mesélte, hogy hamarosan iskolás lesz. A férjem, -aki nagyon jó apa- boldogan álmodozott vele. Aztán kiderült, hogy a gyermekem még nem iskolaérett. Ettől szegény teljesen összetört, azóta vigasztalhatatlan. Az óvó nénik babusgatják, bíztatják, de hasztalan. A papája sem tud úrrá lenni bánatán, együtt ülnek a sarokban és sóhajtoznak.

Megérttem a „két fiú” bánatát, ám a papának éppen most kellene úrrá lennie csalódásán. Hiszen, ha nem palástolja ezt az érzését, akkor tovább erősíti a gyermek elkeseredését, aki elől egy csodaszép álmkép libbent el. Ráadásul ez az álom az óvis társak nagy részének valósággá lesz. Itt az ideje tehát, hogy meghitt beszélgetések során, új világot teremtsenek a kisgyermek számára. Olyat, amelyben kiderül, hogy tulajdonképpen jól járt, mert ő lesz a tekintély a nagycsoportosok között, vigyázhat rájuk, szükség lesz az ő segítségére –s ha majd jövőre iskolába megy, érettebb, okosabb lesz a többieknél, zsákszámba viszi haza a piros pontokat. Ha a búslakodás helyét a tervezgetés foglalja el, hamarosan megvigasztalódik.

5 éves a kisfiam. Megfelelő időpont ez arra, hogy a „cukros bácsiról” beszéljek a gyerekeknek?

Bár valószínűleg ön el fogja kísérni az óvodába, majd később az iskolába és hazafelé is vele lesz, jobb, ha figyelmezteti, hogy legyen óvatos az idegenekkel, és ne fogadjon el édességet senkitől. Mindezt úgy adja elő neki, hogy megértse az üzenet lényegét, de azért ne is rémítse meg túlzottan.

Az óvodában, idegeneknek nem adjuk át a kisgyermeket, kivéve, ha azt előzetesen a szülő jelezte (pl.: ma a keresztanya jön érte). Egyedül is csak úgy mehet haza intézményünkől, ha azt a szülő írásban kérte. Sőt, felelősséget is úgy tudunk vállalni az érkező gyerekekért, ha azt a szülő a gyülekezés helyén levő felnőttnek átadja. (ld.: óvodai házirend)

Normális dolog, hogy 3 éves gyermekem időnként boldogtalan?

Igen. Előfordulhatnak boldogtalan időszakok, – talán, mert elveszett egy játék, vagy mert ön megdorgálta valamiért. De az ilyen érzések nagyon gyorsan elmúlnak. Egy gyermek viszont sokkal komolyabb okokból is lehet boldogtalan, pl.: a szülők hangos veszekedésére, egy közeli hozzátartozó elvesztése, a testvérekkel való rivalizálás, vagy éppen az önbecsülés hiánya miatt.

Van különbség a tanulási készség és a kreativitás között?

Igen. A kreativitás leginkább úgy jellemezhető, hogy az a képesség, amivel új és érdekes megoldásokat találunk régi problémákra. Egy igazán kreatív gondolat szokatlan, célratörő és teljesen újszerű megoldást kínál. Gyermek kreativitását úgy fejlesztheti; ha hagyja, hogy a képzelőerejét is használja, érdeklődik a kérdései iránt, és nagyon megdicséri, amikor új megoldásra bukkan.

Várjuk továbbra is gyermekneveléssel kapcsolatos kérdéseiket, melyekre szívesen válaszolunk újságunk oldalain.

ŐK MONDTÁK

–„Ha a kígyó éhes, azt mondjuk rá, hogy vérszomjas!”– mondja a jövő zoológusa.

–„Óvó néni, én ezt a nyakláncot kaptam anyukámtól!”– dicsekszik az egyik kislány.

–Milyen alkalomból?– kérdezi az óvó néni.

–„Augusztusból”– feleli.

—„Óvó néni én elbújok, te meg keresd meg magad!”- mondja a kis agyafúrt.

Papás-mamást játszanak a gyerekek.

-Mi lesz a reggeli?- kérdezi az óvó néni.

-„Hát az ebéd”- feleli az egyik kislány.

„Hátat fordítok magamnak”-mondja sértődötten egy kisfiú.

„Óvó néni! Tudtad, hogy a pók szakszervezetű?”

-„Milyen szép a farmernadrágod!”- dicséri az óvó néni az egyik kisfiú ruháját.

-Hát ilyen az élet!- feleli az, bölcsen.

Alvás időben, mindenki kap egy-egy plüss állatkát. Az egyik gyerkőc polipot kap. Csendesen suttognak a szomszéd ágyon fekvő kislánnyal, közösen találgatják -vajon milyen állat lehet-, majd odafordul az óvó nénihez:

-„Óvó néni! Mi ez?”-

Óvó néni suttogva vissza: -„polip”-.

A kislány visszafordulva társához, nagy határozottsággal így szól:

-„Látod, ez a Pali!”-

JÁTÉKOS OVIS-HOROSZKÓP

Keresd meg a horoszkópodat és olvasd el, mit tartogatnak számodra a csillagok!

Korona: december 23.- január 20.

A koronák egy különleges születésnap és egy még különlegesebb meglepetés elé néznek.

Rózsa: január 21.- február 19.

A rózsáknak óriási örömet okoz majd, hogy akármerre mennek, mindenhová vidámságot és boldogságot visznek magukkal.

Csodacipő: február 20.- március 20.

A csodacipők, néhány kedves szóval jókedvre derítik barátjukat. Senki sem szomorú, ha ők a közelben vannak.

Lámpás: március 21.- április 20.

A lámpások megnevettetnek valakit. Kiváló a humorérzékük.

Kagyló: április 21.- május 21.

A kagylók új barátságot kötnek. A belőlük áradó természetes melegség, mindenkit odaláncol hozzájuk.

Drágakő: május 22.- június 21.

A drágakövek díszvacsorán vesznek részt a barátaikkal és a családjukkal.

Gyémánt: június 22.- július 23.

A gyémántok természetes ragyogásukkal magukra vonják a figyelmet.

Csillag: július 24. - augusztus 23.

A csillagok színházasdit játszanak. Különleges tehetségük azonnal megmutatkozik.

Varázspálca: augusztus 24. - szeptember 23.

A varázspálcáknak valóra válik egy titkos álma, de az is lehet, hogy másvalakinek az álmát váltják valóra.

Hintaló: szeptember 24. - október 23.

A hintalovak rengeteg vidámságra és nevetésre számíthatnak legjobb barátaik társaságában.

Tavirózsa: október 24. - november 22.

A tavirózsák természetes szépsége meleg szívükből fakad. Valakivel egy jótettet hajtanak végre.

Mezei virág: november 23. - december 22.

A mezei virágok nagyon kreatívak. Rengeteg jó ötletük van, és pompásan tudnak szórakozni.

KISÜTÖTTÜK

Farsangi dadusfánk

Hozzá valók; 50dkg liszt, 3dkg élesztő, tej, 4 tojás sárgája, 10dkg vaj vagy olaj, 10dkg cukor, 1cs vaníliás cukor.

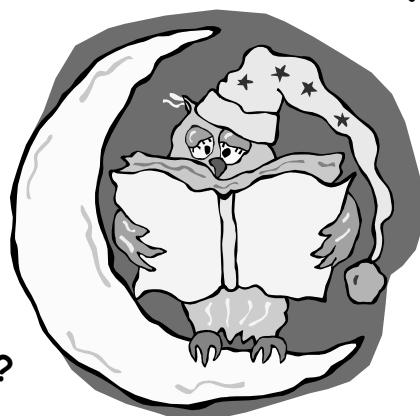
Az élesztőt, egy fél bögre -2dkg cukorral édesített- tejben megfuttatjuk. Ha már szépen feljött, összedolgozzuk; a langyos liszttel, a tojásssárgákkal, a cukorral, a vaníliás cukorral és annyi tejjel, hogy közepes keménységű kelt tésztát kapjunk. Végül beledolgozzuk az olvasztott vajat vagy olajat. Megkelesztjük. Lisztezett deszkán ujjnyi vastagra nyújtjuk és fánksgaggatóval kiszúrjuk. Forró olajba tesszük a közepüket óvatosan megnyomva. Első oldalukat fedő alatt, a másikat fedő nélkül sütjük. Porcukorral meghintve, barackízzel tálaljuk.

Az óvodásainknak nagyon ízlett.

Jó étvágyat hozzá!

SZABADIDŐ

Milyen a jó képeskönyv?

Olyan, amilyen a szülőnek tetszik! A legfontosabb az, hogy csemeténk érezze, szívesen ülünk mellette a könyvvel, az olvasás örömteli foglalkozás, kedvünk telik benne. Kényszeredetten, kötelességből nem lehet mesélni minden este, naponta többször, sokszor egymás után ugyanazt.

A kisgyerek szempontjából a képeken van a hangsúly, ő azokban gyönyörködik, hiszen még nem tudja, hogy milyen szöveg tartozik hozzájuk. Ha nem vagyunk elégedettek az eredeti

szöveggel, mondjunk a képekhez saját mesét. A kicsik számára ízlésformáló az első életévek képi világa, ezért kizárólag igényes, színvonalas könyveket adjunk a kezükbe.

A gyerekek hamarabb felismerik a nagyobb formákat, a vastag vonalakat, az összefüggő színtesteket, mint a kicsi, vékony vonalú, túl sok apró részletet tartalmazó képeket. Jók a valósághű, fényképszerű ábrázolások, nem zavarja őket az sem, ha az állatfigurák ruhába bújnak. A karikatúraszerű rajzokat nem igen értik, és a rajzfilmek világába is korai lenne egy-két éves korban bevezetnünk őket.

Örülnek, ha a könyvben felismerik a valóságban látottakat, azonban fordítva csínján bánjunk az ismeretekkel: lehetőleg csak néhány újdonságot tartalmazzon a könyv, ne tömjünk túl sok tudást a képes ismeretterjesztőkből! Akár beszélgethetünk is a képek részleteiről: látott-e már olyat, mit lehet vele kezdeni, van-e nekünk olyan otthon.....? Kétévesen nem tudnak még a felolvasott szövegre figyelni.

A gyerekverseket mondjuk el sokszor a ritmust hangsúlyozva, tapsoljunk hozzá, esetleg mutogassuk is el. A klasszikusokban biztosan nem fogunk csalódni: például Móra Ferenc, Gazdag Erzs, Weöres Sándor, Kormos István versei és a népköltések lehetnek az első gyöngyszemek, amelyekkel a kicsik találkoznak.

Segítséget szeretnénk nyújtani Önöknek; -az óvodás korosztály érdeklődésének felkeltésére szolgáló, gazdagon illusztrált feladatokat, meséket, állatokról szóló érdekességeket tartalmazó- kiadványok felkutatásában és óvodai terjesztésében.

A foglalkoztató füzetekben található gondolkoztató, képességfejlesztő és logikai feladatok megalapozzák az óvoda és iskola közötti átmenetet. A kedves rajzokkal illusztrált mesekönyvek pedig meghitt pillanatokat szerezhetnek a családban.

Hasznos, játékos fejtörők, rövid versek, meséskönyvek forgalmazásával foglalkozik óvodánkban:

Bábelné Miskolczi Zsuzsanna (Delfin II. csoport)

Csóti Jánosné (Micimackó csoport)

A megvásárolni kívánt foglalkoztató füzeteket, könyveket a Delfin II. csoportban lehet megtekinteni és vásárolni.

GYEREKSAROK

Flapi és az óriástojás

Flapi nyuszi idén tavaszra igazi húsvéti nyúllá nőtt, és már alig várja, hogy végre beállhasson a tojásfestő nyulak csapatába.

„Egyelőre gyakorolj csak ezeken a kisebbeken!” - mondja neki Nyúlpiktor.

Flapi vágyakozva nézi a sarokba állított, hatalmas tojást. „Bárcsak kifesthetném!” - gondolja magában. Éjszaka, álmában aztán egyszínű sárgára festhette az óriástojást, sőt, még arcot is pingált rá. A tojás kérlelni kezdte: „Fess rám kék ruhát rózsaszín virágokkal! Ez a sárga szín annyira sápaszt!” Tapsi örömmel fogott hozzá az átfestéshez. Amikor a tojás megpillantotta magát a tükröben, folytatta a kényeskedést: „Ez a ruha nagyon kövérít. Feketét szeretnék, hosszanti, fehér csíkokkal!” Amikor új „ruháját” megpillantotta, ismét legörbült a szája: „Most meg úgy nézek ki, mint egy zebra. Fess rózsaszínűre!” Flapi már nem látszott annyira lelkesnek. Mégis megfestette a rózsaszín ruhát is, piros cipőkkel. Alighogy elkészült művével, a tojás kirohant az ajtón. Egy éhes róka azonban észrevette, és utánafutott. A tojás menekült, gurult-gurult, le a hegyoldalról, bele a patakba. A vízben leázott róla gyönyörű ruhája. Lesütött szemekkel kullogott vissza Tapsihoz. „Nagyon szégyenlem magam, kérlek, ne

haragudj rám!"- mondta. „Nem haragszom. Gyere közelebb! Festek neked új öltözetet!” A tojás boldogan nézegette új mintázatát a tükörben. „Hálás vagyok neked. Köszönöm!” Tapsi ekkor hirtelen felébredt. A műhelybe sietett. És csodák csodája, az óriástojás eltűnt. Tapsi vidáman füttyörészve munkához látott.

A két szellő

Az idők kezdetén, amikor a világon még sokkal kevesebben éltek, bizony a szél is máshogyan fújdogált; úgy, ahogyan neki tetszett. Ha éppen elfáradt, akkor pihent egy keveset, ha jó kedve volt, akkor nem egyszer tombolt, s vadul mulatott, míg el nem unta. Így ment ez hosszú időn keresztül, ám azok, akik a sivatag mellett éltek, megelégtették ezt. A kedvére fújdogáló szél telehordta városaik homokkal, s éjjelenként fölébresztette gyermekeit. Nem volt mit tenni, elhatározták, hogy összefognak, s néhányuk elmegy a sivatag közepén lévő oázisba, akkortájt ugyanis ott lakott a szelek és mindenek ura, a bölcs Danadén herceg. Nekivágtak hát az emberek a városokból, hetekig gyalogoltak, mire meglátták a zöldellő oázist.

A herceg nádfonatú trónján üldögélt, körülötte gyönyörű növények nyíltak, és mindenféle állatok játszadoztak. Majmok, elefántok, zsiráfok, zebrák, s ki tudja még mi, trónusának támláján pedig két színpompás paradicsommadár tollászkodott.

- Mi lehet az oka, barátaim-nézett föl gondolataiból Danadén-, hogy magányomat zavarjátok?
- A szél miatt jöttünk- szólt a legbátrabb férfi.
- Bántott benneteket? Mondjátok!
- Telehordja városainkat homokkal, éjjelenként fölébreszti gyermekeinket - felelte egy fiatal édesanya.
- Hát nem tudjátok a szél maga a szabadság? Senki nincs, aki parancsoljon neki, még én sem - válaszolt a herceg.
- De a gyermekeink meg az a sok homok...- kiáltották szinte egyszerre.
- Sajnálom barátaim, a szélnek nem lehet parancsolni. Nincs olyan erő ezen a világon, amely gátat szabhatna a szél útjának - mondta Danadén herceg. -Ám ami a gyermekeiteket illeti, küldök nekik egy ajándékot, ami vigyázni fog álmaikra minden áldott éjjel.
- Azzal a herceg fölemelkedett székéből, a két paradicsommadár levette válláról köpenyét, és kezével különös köröket kezdett leírni. A fák hirtelen elkezdtek hajladozni, Danadén pedig furcsa, érthetetlen szavakat mormolt. Aztán kezében ott termett két gomolygó szellőcske.
- Itt van hát az ajándékom.
- De hát hogyan vigyük haza? És hogyan fognak ezek a gyerekeink álmára vigyázni? - kérdezték az emberek.
- Nem kell őket vinni. Mire hazaértek, addigra ők már ott lesznek nálatok- felelte a herceg.
- Hogy hívják őket? - érdeklődött egyikük.
- Álomőrző Szellő és Ébresztő Szellő. Minden alkonyatkor és minden reggel ellátogatnak majd hozzátok. Álomőrző meleg és békés estét varázsol minden szobába, megsimogatja gyermekeiteket a fejük búbjától a kislábujjukig. Ébresztő Szellő pedig reggelente fog besurranni az ablakok résein, elhozza a friss hajnali rétek illatát, és fülükbe súgja az élet vidámságát.
- Hogyan is köszönhetnénk meg?- kérdezték az emberek meghatottan, és már senkit nem érdekelt a sivatag homokja, mert olyat tanultak ma, ami fontosabb a homoknál.

- Nem kell, hogy megköszönjétek- szólt Danadén herceg - induljatok békével haza, s ne felejtsetek; a szél maga a szabadság, az élet jelképe. Elindult hát a kis karaván hazafelé, s hírül vitték városaikba, mi történt. Eleinte senki nem akart nekik hinni, de az első éjszaka és az első reggel után minden világossá vált. Még a legnagyobb kétkedők is szinte látták, hogyan jár a két kicsi szellő a házak között. Ez már régen történt, de a két kicsi szellő most is útra kél az egész világon. Álomőrző együtt röpül az alkonyattal, Ébresztő Szellő pedig a hajnallal jár ott, ahol emberek élnek. Így vigyáznak ők ketten arra, hogy minden gyermeknek minden napja és éjjele tele legyen az élet örömeivel.

Dunai Nagy Ádám meséje

Zenebohóc

Csinn-bumm trallala!
Zeng a bohóc víg dala.
Csengettyű a sapkabojtja,
fodros-bodros inge ujja.
Orra helyén piros labda,
festett szája aranyalma.
Hegedűjén hogyha húzza,
kacag, sír is az a nóta.
Felszáll, tekereg cikázva...
siklik erre, röppen arra,
aztán, mikor úgy akarja,
belebújik lelked apró,
legrejtettebb kis zugába.

MI A VÉLEMÉNYE?

Kedves Szülők!

Ha tetszett lapunk, ha megosztaná velünk gondjait, ha cikkötlete, kívánsága vagy bármilyen észrevétele van - akár név nélkül is- jelezze a folyosókon található, erre a célra kitett dobozokba. Szülőértekezleti témajavaslatokat is várunk.

Köszönjük segítő szándékát!

a szerkesztő

